

REVISTA PRESEI

BULETIN SĂPTĂMÂNAL AL DIRECȚIUNII PRESEI ȘI INFORMAȚIILOR
DIN MINISTERUL AFACERILOR STRĂINE

Nr. 18.

Joi, 14 Mai 1936

S U M A R :

I. PRESA STRĂINĂ DESPRE ROMÂNIA

	Pag.		Pag.
a) SĂRBĂTORIREA ZILEI DE 10 MAI :		c) CULTURĂ ȘI ARTA :	
Presa cehoslovacă	366	Presa italiană	367
„ greacă	366	„ austriacă	368
„ polonă	366	„ bulgară	368
		„ polonă	368
b) ECONOMIE ȘI FINANȚE :		d) DIVERSE :	
Presa engleză	367	Presa greacă	368
„ italiană	367	„ cehoslovacă	368
„ cehoslovacă	367	„ evreiască din străinătate	368

	Pag.
II. CONFERINȚELE DELA BELGRAD	
Presa iugoslavă	369
„ cehoslovacă	369
„ greacă	370
„ turcă	371
„ franceză	371
„ engleză	371
„ germană	372
„ elvețiană	372
„ belgiană	372
„ bulgară	372
„ maghiară	372
„ evreiască din străinătate	373
„ polonă	373

	Pag.
III. CHESTIUNEA ABISINIEI	
Presa italiană	373
„ franceză	374
„ engleză	376
„ germană	377
„ sovietică	379
„ polonă	379
„ cehoslovacă	380
„ iugoslavă	380
„ evreiască din străinătate	380

	Pag.
IV. DUPĂ DENUNȚAREA TRATATULUI DELA LOCARNO	
Presa germană	381
„ franceză	381
„ engleză	382

	Pag.
V. PROBLEMA AUSTRIACĂ	
Presa austriacă	383
„ franceză	383
„ engleză	383

	Pag.
VI. SITUAȚIA POLITICĂ DIN FRANȚA	
Presa franceză	384
„ engleză	385
„ germană	385
„ italiană	386
„ bulgară	386

	Pag.
VII. PROBLEME EUROPENE	
Organizarea bazinului dunărean	387
Raporturile italo-albaneze	387
Politica externă a Poloniei	387
Un ziar sovietic despre situația din Spania	387

	Pag.
VIII. CHESTIUNI MONDIALE	
Japonia și U. R. S. S.	388

PRESA STRĂINĂ DESPRE ROMÂNIA

SĂRBĂTORIREA ZILEI DE 10 MAI

Presa cehoslovacă.

Ziarele cehoslovace consacră numeroase articole cu prilejul sărbătorii naționale de 10 Mai.

LIDOVE NOVINY din 11 Mai, publică un articol în care, între altele, scrie că „sărbătoarea națională a României este sărbătoarea Micii Înțelegeri“.

„Istoria, continuă ziarul, va aprecia eum se cuvine colaborarea României la opera Micii Înțelegeri“.

Ziarul reamintește totodată marile merite ale lui Take Ionescu și a d-lui Titulescu care sunt printre întemeietorii Micii Înțelegeri și arată că România a înfăptuit într'un ritm foarte repede mari realizări sub conducerea luminată a Suveranului ei.

VENKOV din 11 Mai, subliniază importanța datei de 10 Mai, în istoria poporului român, „al cărui sentiment național este la baza ființei sale“.

„Cehoslovacia, națiune amică, se asociază la toate evenimentele fericite ale aliatei sale și îi urează deplină izbândă în toate domeniile“.

SLOVENSKY VYCHOD din Košice, cu data de 10 Mai, publică, sub titlul „Ziua eliberării Românilor“, un articol, însoțit de fotografiile M. S. Regelui Carol al II-lea și a M. S. Reginei Maria. Autorul articolului, d. Zozjo Janza, scrie între altele:

„Vecinul nostru din răsărit și credinciosul nostru aliat, regatul întregit al Românilor, premărește astăzi ziua aniversării independenței sale.

„Orice ființă umană, bună, se bucură de mulțumirea aproapei sale, deci, cu atât mai mare este pentru noi sărbătoarea prieteniei noastre.

„Bucuria lor este bucuria noastră“.

In continuare, ziarul face un scurt istoric al întemeierii principatelor, pentru a ajunge la sfârșit, la unirea tuturor românilor sub domnia Regelui Ferdinand I, Unificatorul.

„Dela această dată, scrie în concluzie ziarul, românii văzându-și visul realizat, s'au consacrat consolidării noului Stat, precum și prosperității sale economico-politico-culturale.

„Astăzi România are un strălucit conducător în persoana M. S. Regelui Carol al II-lea, sprijinit în opera sa de toată suflarea românească.

„Noi, urmărim cu multă bucurie munca și viața vecinei noastre aliate și de ziua sărbătorii sale naționale, îi trimitem cele mai bune urări“.

NARODNI LISTY publică sub titlul „10 Mai, sărbătoarea națională a poporului românesc“, un articol, însoțit de fotografia M. S. Regelui Carol al II-lea, în care schițează istoria poporului Român dela intrarea Principelui Carol în țară la 1866, până la glorioasa domnie a Regelui Carol al II-lea.

„România, scrie între altele ziarul, condusă de înțeleptul său Rege Carol II, rămâne neclintită pe frontul de pace“.

In continuare, ziarul relevă activitatea politică a M. S. Regelui Carol la Paris și apoi adaugă:

„Ne bucurăm, astăzi împreună cu poporul român de ziua sărbătorii lui naționale.

„Prietenia sinceră, cimentată prin luptele comune ale românilor transilvăneni și ale slovacilor pe terenul parlamentului din Pesta, împotriva inamicului comun, prietenie întărită în Mai 1918, când reprezentanții poporului român s'au pus la congresul din Praga a popoarelor de sub jugul monarhiei basburgice, sub drapelul comun pentru a lupta împotriva Vienei și a Pestei, această sinceră prietenie, ce leagă poporul nostru de poporul român, este un zid puternic de care să reazămă viitorul și siguranța celor două state unite, precum și pacea în Europa Centrală“.

PRAGER PRESSE din 10 Mai scrie:

„Sărbătoarea națională a zilei de 10 Mai a urmat imediat după un mare eveniment în istoria Micii Înțelegeri.

„Sesiunea dela Belgrad a dovedit întregii lumi că în Europa clocotitoare există un grup de State care vrea să-și păstreze și să-și apere solidar interesele. Odinioară închipuită ca o alianță pentru apărarea libertății redobândite a fiecărui membru, Mica Înțelegere fiind astăzi o federație de State de cincizeci de milioane de europeni, poate trece la ofensivă. Ea este cum am expus rezoluțiunile din săptămâna trecută, dispusă să poarte spiritul păcii în toate direcțiile. Amicii și adversarii țin seamă de Mica Înțelegere.

„Este unul din marile merite ale Regelui Carol II, al guvernului Său și în primul rând al strălucitului Său ministru de externe, Nicolae Titulescu, că România, a-cestă țară care este pătrunsă de cultură apuseană și așezată la marginea răsăritului european, a înțeles și a realizat adevărata ei misiune“.

Presa greacă

Cotidianul atenian ELEFTERON VIMA din 11 Mai publică următoarele:

„Națiunea română a sărbătorit eri strâns unită în jurul Regelui său, ziua sărbătorii naționale. Și manifestările ei pentru idealurile țării au fost instinctive și puternice ca întotdeauna.

„Destinată, în situația pe care o ocupă în Balcani și în Europa Centrală, să joace un foarte important rol civilizatoriu, națiunea română prietenă, a putut, prin dorul ei de muncă și luminată conducere a guvernanților, să pareurgă dela eliberarea ei un drum foarte lung și să aibe fericirea de a vedea întregit în granițele lui naționale întreg neamul românesc, astfel încât să privească cu încredere spre viitor, pășind spre el cu pași repezi.

„In special anul acesta, în aceste momente critice internaționale, poporul român a sărbătorit ziua de 10 Mai cu mai multă încredere în destinul lui și cu un atașament mai accentuat față de idealul păcii, înconjurat de foarte recenta manifestare de solidaritate a aliaților lui din Înțelegerea Balcanică și Mica Înțelegere.

„Aliat în trecutul apropiat, aliat și astăzi al Românilor, poporul elen a luat din suflet parte la sărbătoarea lui națională de eri și prin conducătorii săi a transmis națiunii prietene toate urările pentru propășirea și fericirea României, care de veacuri găzduște cu afecțiune mii și mii de conaționali ai noștri“.

Presa polonă.

Ziarele polone din 11 Mai se ocupă pe larg de însemnătatea zilei de 10 Mai pentru România.

Ziarul POLSKA ZBROJNA publică o pagină întreagă consacrată României, însoțită de fotografia Suveranului, iar în altă parte un articol despre floklorul românesc, cum și unul despre cultura românească.

ECHO DE VARSOVIE consacră zilei de 10 Mai două coloane, publicând un articol asupra însemnătății zilei, pe care îl încheie astfel:

„Cu prilejul zilei de 10 Mai, zi plină de voioșie pentru națiunea română, Polonia este fericită să exprime urări de prosperitate și armonios avânt la adresa României amice, precum și urări personale pentru Suveranul ei, Regele Carol II“.

Ziarul CZAS publică un articol intitulat:

„România și Polonia“, în care între altele, afirmă că „națiunea polonă ia parte în mod viu și cordial la festivitățile de astăzi ale României, accentuând prin aceasta strânsele raporturi politice și culturale care leagă cele două popoare. Amicizia polono-română este sănătoasă și o logică expresie a unor stări politice și a poziției geografice în care se află cele două State. Lucrul acesta l-a înțeles minunat de bine mareșalul Pilsudski, înflăcărat partizan și promotor al acestei prietenii. Acest lucru îl înțelege de asemenea tot atât de profund M. S. Regele Carol II, în calitatea Lui de Suveran al României.

„Insemnătatea amiciei polono-române este apreciată în plenitudinea ei de către armata română ale cărei raporturi cu armata polonă sunt marcate de o încredere statornică și o deplină cordialitate.

„Azi, în ziua sărbătoarei naționale a națiunii române, Polonia trimete României amice și aliate precum și destoinicului ei Monarch și eroicei armate române urări cordiale de continuă prosperitate“.

Ziarul GONIEC WARSZAWSKI publică un articol despre Suveranul României, intitulat „Regele culturii românești“.

EXPRESS PORANNY publică un bogat articol despre personalitatea Suveranului, intitulat „Regele care s'a coborât din nori“.

Ziarele din Varșovia A. B. C., MALY DZIENNIK, EXPRESS PORANNY, KURJER PORANNY, WARSZAWSKI DZIENNIK NORODOVY, GAZETA POLSKA și KURJER WARSZAWSKI, publică călduroase articole despre 10 Mai, însoțite de fotografia M. S. Regelui Carol II.

EXPRESS PORANNY mai publică sub semnătura d-lui Casimir Pöllak un articol despre raporturile culturale polono-române.

Publicația ERA GOSPODARSKA a consacrat un număr special României, publicând articole de d-nii: profesor Iorga, Vișoianu, ministrul României la Varșovia; Ivanovski, fost ministru; Szydłowski, fost ministru etc.

Din foarte numeroase articole apărute în presa din provincie, semnalăm articolul despre 10 Mai, însoțit de fotografia Suveranului, publicat de ILUSTROWANY KURJER CODZIENNY din Krakovia.

Acelaș ziar publică un foileton despre recentele traduceri din poezia românească.

Ziarele din Lodz REPUBLICA și GLOS PORANNY, publică frumoase articole despre 10 Mai. GLOS PORANNY, publică de asemenea un articol al d-lui Bucuță, despre frumusețile pitorești ale României.

KURJER POZNANSKI publică un întemeiat articol al d-lui profesor Lukasik despre relațiunile culturale polono-române.

Ziarele DZIENIK POZNANSKI și NOVY KURJER din același oraș, publică două articole despre sărbătoarea noastră națională.

POLSKA ZACHODNIA din Katowice publică un articol despre 10 Mai însoțit de o fotografie care înfățișează pe Marele Voevod Mihai la coarnele plugului.

Ziarul CHWILA din Lwow, publică un articol de d. Gugliemo Ferrero, despre națiunea română, alături de un articol asupra sărbătoarei de 10 Mai.

Ziarele WIEK NOVY și DZIENNYK LWOWSKI, publică articole despre 10 Mai și un articol despre teatrul românesc, semnat de d. Ion Marin Sadoveanu. De asemenea publică articole și ziarele NOWECZASKI și EXPRESS WIECZORNY din Lwow.

ECONOMIE ȘI FINANȚE

Presa engleză.

FINANCIAL TIMES anunță plecarea la București a unei delegații comerciale din partea guvernului britanic, împuternicită să trateze privitor la investirea de capital englez la exploatarea minelor de aur din România.

Ziarul adaugă că, în legătură cu acest plan s'au făcut încercări, pornite din cercuri suedeze, pentru a participa în aceleași condiții ca și englezii la eliberarea sumelor de lei blocați.

MANCHESTER GUARDIAN din 6 Mai află dela Camera de comerț și industrie că rezultatul tratativelor dela București, dintre delegația guvernului britanic și guvernul român a fost, semnarea unui agreement pentru înființarea unei „Clearing house“. Agreementul tratează atât chestiunea datorțiilor comerciale cât și a celor financiare.

ECONOMIST din 9 Mai publică o corespondență din București, în care studiază bugetul și veniturile Statului, constatând că anul financiar 1935—1936 s'a încheiat cu un excedent de peste 20 milioane, față de prevederile încasărilor pe acel an.

Incheie, spunând că svonurile despre ridicarea primei de 381% la schimb, aplicate de Banca Națională, însemnează pe deoparte nimicirea bursei negre, iar pe de alta, o mare încurajare a exportului.

Presa italiană.

Ziarul FINANZA D'ITALIA, care apare la Milano, publică un articol sub titlul „Tratative comerciale între Anglia și România“, în care scrie că o delegație engleză va sosi în România pentru a încheia un nou acord pentru lichidarea creditelor române, în Anglia. Acest acord propus de Anglia, va fi bazat pe sistemul de clearing.

Presa cehoslovacă.

NARODNI LISTY din Praga publică știrea că importul în România, în al doilea trimestru va fi foarte slab. Banca Națională a comunicat Ministerului de Comerț că dispune de 1.640 milioane lei devize pentru import, din care 400 milioane lei revin Germaniei, iar restul va fi împărțit pentru toate celelalte țări.

CULTURĂ ȘI ARTĂ

Presa italiană.

Ziarul CORRIERE ADRIATICO care apare la Ancona și RESTO DEL CARLINO din Bologna, comunică din Roma că s'a iscălit de către ministrul instrucțiunii publice italian și d. Lugoșianu, ministrul Româ-

niei la Roma, o convenție între Italia și România pentru instituirea unei catedre de limbă română la Universitatea din Roma.

Presă austriacă.

In numărul din 7 Mai, NEUES WIENER JOURNAL publică un articol de consilierul aulic Iosif Marx, în care se ocupă de o recentă serată muzicală, la care s'a putut auzi muzică românească. „Aplausele cele mai multe le-a avut d. Tiberiu Brediceanu cu cântecele populare românești, rediate excelent de doamna Munteanu“.

Presă bulgară.

Ziarul bulgar MIR din Sofia, cu data de 8 Mai, publică un articol în care se ocupă de noile comunicări făcute la o ședință istorico-filologică a Academiei bulgare de către d. profesor Miletici. In aceste comunicări, d. profesor Miletici, ocupându-se de „scrierile religioase ale elaho-bulgarilor dintre secolele XV—XVII“, își exprimă din nou părerea, — ca și în alte lucrări ale d-sale — că scrierile literale ale românilor din secolul al XVII-lea, s'au dezvoltat sub o influență directă a populației bulgare, aflătoare în România.

Presă polonă.

Cotidianul GAZETA POLSKA publică un lung articol în care se ocupă de raporturile și colaborarea culturală româno-polonă încă din cele mai îndepărtate timpuri.

Articolul — după cum spune autorul — a fost prilejuit de traducerea în limba polonă a poeziilor d-lui Aron Cotruș, atașatul de presă al României pe lângă Legațiunea din Varșovia, traducere „editată foarte îngrijit la Lwov“.

Autorul acestui articol, intitulat „Românitatea la Lwov“, scoate în relief colaborarea polono-română pe tărîmul culturii, arătând că foarte mulți fruntași ai scrisului românesc din secolele trecute și-au făcut studiile la Lwov, „centru cultural care atrăgea și educa tinerimea română“.

Despre volumul d-lui Cotruș autorul scrie:

„Acest volum este un fel de modestă răsplată și o dovadă de recunoștință față de acest scriitor și diplomat, care de un șir de ani este, se poate spune cu curaj, sufletul oricăror acțiuni care tind la „alianța“ literară a ambelor popoare“.

Iar ca încheiere adaugă:

„Așa se prezintă „românitatea“ din Lwov, schițată în linii generale. La bazele ei se găsește conștiința acelor idei, cărora le-a dat expresia, acum câțiva ani, prof. Iorga și care formează parcă prelegerea alianței ambelor State: „Sunt popoare parecă născute pentru conviețuirea și colaborarea cu popoarele înrudite de ele prin duh. Așa România și Polonia. Polonia, cu civilizația ei latină și totuși curat slavă; România, pe care soarta a încercat-o așa de greu și totuși a rezistat în postul ce i l-a fixat destinul. Iată forțe, care unite, vor putea face lucruri mari“.

DIVERSE

Presă greacă

LE PROGRÈS din Salonic din 6 Mai publică următoarele impresii ale ziaristului grec S. E. Modiano, care cu prilejul unui raid aerian Salonic-București, a vizitat în treacăt capitala României:

„Bucureștii merită să fie descoperit. El se află de altfel la o întorsătură hotărâtoare ca și alte orașe din Balcani, câștigate freneziei construcțiilor.

„Ultimele vestigii ale orientului, micile cocioabe care

mai rezistau invadării clădirilor mastodontice, colțurile și adăposturile, dispar sub loviturile târnăcoapelor.

„Mai mult ca la Atena, și ca la Salonic, bulevarde impunătoare sunt tăiate, iar cutezanța arhitecților, frământând betonul, ca și cum ar mânui particulele de var, conștețe realizări, cel puțin surprinzătoare.

„Stilul geometric domină, iar noaptea frontoanele a semi sgârie-norilor se împodobesc cu o gigantică profuzie de Neon: firme și reclame luminoase, roșii albastre, verzi. Un desmăț de culori strigătoare care impresionează. Bucureștenii nepăsători își văd de treburile lor.

„A privi de aproape acest popor extrem de simpatice, îi găsim o sumedenie de afinități cu poporul elen.

„Oamenii aparținând marelui mase, sunt simpli și blajini, iar cei din elită, educați și rafinați. O burghezime a comerțului bogată și puternică domină această Capitală, precum Athena domină Pireul.

„S'a făcut adeseori Bucureștiului — metropola cea mai pariziană din Orient — faima de a fi orașul plăcerilor.

„La drept vorbind această reputație este exagerată. Bravii bucureșteni obișnuiesc seara să prânzească la „Modern“, sau la „Spelindid-Park“, precum la noi, lumea se duce de preferință la „Mediterranean“, sau la „Floca“. N'am auzit vorbind de localuri de noapte. Există, de sigur, și din acestea, dar un confrate român care mă pilotează îmi mărturisește:

— Sunt localuri de petrecere pentru străini și provinciali, unde merg, bineînțeles, și bucureștenii, care-i întovărășesc“.

Presă cehoslovacă.

KINOREVNE din Praga, reproduce mai multe fotografii cu vederi din România, însoțindu-le cu o descriere a frumuseților naturale ale înălțimilor Carpatice, începând dela Brașov și Sinaia, munții Bucegi și Făgăraș până la șesul melancolic al Mării Negre, cu Foclitățile Carmen-Sylva, Eforia, Tegirghiol, Mangalia, Balciu și altele.

Apoi face o descriere a deltei Dunării, „care este paradisul păsărilor și unde într'un cadru de colorit fantasmagoric, mai întâlmim ultimii pelicani europeni, în stare sălbatecă“.

Descriind frumusețile malurilor Dunării dela Porțile-de-Fier și până la Turnu-Severin, ziarul adaugă că:

„Orice amator de filme poate să găsească perspectivele cele mai frumoase de pe stâncile romantice ale malurilor Dunărene“.

Presă evreiască din străinătate.

PARISER HAIKT, cu data de 10 Mai, scrie:

„In România populația evreiască de aproape un milion de suflete se află meru sub teroarea cuziștilor sau gârziilor de fier, în permanentă frică de programuri. Evreii sunt sărăciți din pricina antisemismului economic și degradați în viața politică. Sub influența hitlerismului, egalitatea în drepturi este nimicită și pozițiile lor economice ocupate de ei, primejduite.

„Au trecut 17 ani dela încheierea păcii și toate garanțiile pentru asigurarea drepturilor minoritare evreiești, au și fost uitate. Pe când, pentru celelalte minorități naționale, intervin națiunile înrudite, nu e nimeni care să protesteze în fața conștiinței lumci, împotriva jafului de drepturi elementare, săvârșit în contra evreilor.

„Se cere crearea unei reprezentanțe permanente a întregului popor evreu, care este oropsit și persecutat în lumea întreagă“.

CONFERINȚELE DELA BELGRAD

Presa iugoslavă.

Toate ziarurile iugoslave publică în loc de frunte, comunicatul prin care s'au încheiat lucrările consiliului permanent al Micii Înțelegeri. Ele comentează comunicatul, adresând laude entuziaste celor trei miniștri care au afirmat din nou, în modul cel mai strălucit, absoluta lor identitate de vederi față de situația internațională și de toate chestiunile care interesează în special Mica Înțelegere.

PRAVDA din 8 Mai publică pe prima pagină comunicatul, însoțindu-l de următorul comentariu: „Încăodată falsificatorii realităților au suferit o crudă desamăgire. Iată încă o desmințire la toate combinațiile tendențioase pe care acești falsificatori ai realităților le-au publicat, fără a se teme de un blam inevitabil“.

VREME arată că consultările din Belgrad au făcut din nou, dovada acordului perfect dintre cele trei țări.

„Comunicatul, remarcă ziarul, este clar și decisiv. Cele 11 puncte ale sale constituie tot atâtea imperative categorice, care se inspiră din viața politică a celor trei State ale Micii Înțelegeri“.

POLITICA, cu aceeași dată, analizând în amănunțime comunicatul, remarcă: „Consiliul permanent al Micii Înțelegeri a arătat odată mai mult, hotărât și clar, tuturor aceia care vor să vadă și să înțeleagă că Iugoslavia, Cehoslovacia și România rămân atașate în mod indisolubil, astăzi mai mult ca oricând, comunității care face puterea lor“.

„Ziarul NOVOSTI din Zagreb, cu data de 8 Mai, reaminteste că ședințele consiliului permanent al Micii Înțelegeri și al Înțelegerii Balcanice aproape au doincis, „nu din simpla întâmplare, ci din gravitatea situației internaționale actuale și din conștiința pe care ambele formațiuni au avut-o în privința primejdiilor apropiate, precum și din solidaritatea de interese care există între Europa Centrală și Balcani“.

NOVOSTI constată apoi că primejdia provine din gravele divergențe care există între marile puteri. „Aceste tendințe, continuă ziarul, se încrucișează în Centrul Europei și se ciocnesc în Mediterană. Ele ating direct atât interesele membrilor Micii Înțelegeri, cât și ale Statelor din Înțelegerea Balcanică“.

După ce citează conflictele internaționale actuale, ziarul adaugă: „În fața acestor stări de lucruri, conferințele celor două Înțelegeri au o importanță istorică. De sigur, ele nu pot schimba cursul evenimentelor, dar prin realismul lor încercat, cele două Înțelegeri vor avea, fără îndoială, o mare influență asupra desfășurării situației politice din această parte a Europei“.

În concluzie, NOVOSTI afirmă că Mica Înțelegere și Înțelegerea Balcanică, care formează o linie continuă și un grup de popoare solid încheiat, vor ști să apere pacea și frontierele naționale ale Statelor lor. Acest lucru trebuie subliniat și spus înaintea de a se ști care din cele două alternative vor prevala: colaborarea pașnică sau conflicte ulterioare.

Ziarele din 9 Mai continuă a consacra coloane întregi rezultatelor obținute la conferințele din Belgrad ale consiliului permanent al Micii Înțelegeri.

Presa publică de asemenea largi extrase din comentariile presei străine, care constată în mod unanim întărirea grupării, care a dovedit din nou, la Belgrad, că unitatea ei este absolută și că se poate conta pe forțele sale coordonate, pentru a contribui la stabilitatea și consolidarea Europei.

Ziarele publică de asemenea detalii asupra modului cum d-nii Titulescu și Krofta au folosit ziua de ieri, reproducând fotografii luate la Muntele Avala și mausoleul din Oplenatz, unde d. Titulescu a depus o coroană.

Întreaga presă reproduce integral textul declarațiilor făcute de d. Krofta, reprezentantului Agenției Avala.

NOVOSTI, Zagreb din 10 Mai, publică sub titlul: „Cele 11 puncte ale comunicatului“, un lung editorial în care face următoarele comentarii în legătură cu conferințele dela Belgrad:

„Pe lângă faptul că la conferințele dela Belgrad s'au luat în discuție toate chestiunile politice internaționale, ele au încă o însemnătate pentru că au reușit să puie capăt tuturor svonorurilor calomnioase în privința acordului dintre Statele Micii-Înțelegeri. Acei care priveau cu mult scepticism la început întrevederile dela Belgrad, prin comunicatul oficial li s'a dat cea mai energică desmințire, și desigur indirectă, tuturor svonorurilor în legătură cu lipsa de solidaritate dintre Statele Micii Înțelegeri“.

După ce examinează toate punctele comunicatului oficial, ziarul subliniază în special punctul privitor la chestiunea restaurării habsburgice și independența Austriei.

„Acest punct al comunicatului, scrie ziarul, este deosebit de important dat fiind faptul că tocmai asupra acestui punct circulau diferite svonuri și versiuni despre unele divergențe ce ar fi existat între Cehoslovacia și Iugoslavia.

„Hotărârea fermă în toate chestiunile politice, precum și continuarea vechii linii care avea ca scop apărarea statu-quo-ului, nu a exclus niciodată posibilitatea ca Statele Micii Înțelegeri să poată desvolta o colaborare și ea alte State care au dat o dovadă sinceră că doresc într'adevăr această colaborare“.

„În punctele acestea, de o importanță capitală, scrie în concluzie ziarul, precum și în toate celelalte s'a putut afirma vitalitatea celei mai solide și practice unități, care sub numele de Mica Înțelegere, a jucat un mare rol în viața postbelică europeană și care împreună cu Pactul Balcanic, constituie baza unei solide organizațiuni europene“.

Presa cehoslovacă.

PRAGER PRESSE, cu data de 6 Mai, scrie cu privire la conferința Micii Înțelegeri:

„Nu ne îndoim că Statele Micii Înțelegeri vor continua să fie intransigente față de tendințele revizioniste.

„De asemenea nu ne îndoim că și în ce privește problemele central europene ele vor proceda de comun acord, mai cu seamă în chestiunea austriacă și mișcările politice care amenință independența Austriei și liniștea în Europa centrală. În primul rând, problema Habsburgilor și problema Anschluss-ului.

„Ținta Micii Înțelegeri va fi și în viitor cooperarea Statelor central europene“.

Ziarele cehoslovoce din 8 și 9 Mai subliniază succesul conferinței Micii Înțelegeri, ținută la Belgrad, și scot în

relief perfecta unitate ce există între cele trei țări, credința lor în idealul păcii și în Societatea Națiunilor, cum și încrederea acestor țări în propriile lor forțe.

CĚSKĚ SLOVO din 9 Mai ocupându-se de rezultatele conferinței Micii Înțelegeri dela Belgrad, relevă că „cu cât timpurile sunt mai tulburi, cu atât cele trei țări se găsesse mai unite“.

PRAVO LIDU, organul partidului social-democrat, subliniază că niciunul din punctele pe care le cuprinde comunicatul nu ar putea da loc unei duble interpretări. „Mica Înțelegere rămâne unul din stâlpii păcii europene“.

LIDOVE LISTY din aceeași zi se felicită pentru comunitatea de vederi exprimată și remarcă că „punctul de vedere al celor trei țări, față de inderferent care problemă, va rămâne întotdeauna colectiv și total solidar, în propriul interes ca și în interesul păcii din Europa Centrală“.

De asemenea **NARODNI OSVOBOZENI**, ziarul foștilor legionari, declară cu hotărîre „Bun bilanț, bună politică! Mica Înțelegere a reafirmat mai puternic ca niciodată validitatea și inviolabilitatea tratatelor internaționale și nu-și va da consimțământul său pentru legalizarea schimbării ordinii internaționale actuale“.

LIDOVE NOVINY din 8 Mai, subliniind succesul conferinței Micii Înțelegeri, ținută la Belgrad, scrie că „Mica Înțelegere a dat dovadă că vrea să rămână pivotul păcii în Europa Centrală. Acordul complet dintre miniștrii Micii Înțelegeri, atât asupra chestiunilor esențiale, cât și asupra detaliilor, desminte în mod vădit afirmațiile răuvoitoare pe care unii le făceau cu privire la unitatea din sânul Micii Înțelegeri. Faptul că Uniunea Sovietelor este menționată în comunicatul oficial, constituie unul din cele mai puternice argumente ale acestei desmînțiri. Comunicatul pune capăt în același timp insinuărilor după care Cehoslovacia n'ar fi chiar atât de hotărît opusă restaurării Habsburgilor. În realitate Cehoslovacia continuă a considera că restaurarea Habsburgilor ar însemna grăbirea Anschlussului.

„Mica Înțelegere a subliniat de asemenea dorința de a vedea Anglia și Franța adoptând o atitudine comună pentru lichidarea conflictului italo-abisinian. Ea nu ia nicio atitudine în această privință, mulțumindu-se să-și manifeste fidelitatea față de Societatea Națiunilor“.

Ziarul anunță de asemenea că la începutul lunii Iunie, șefii celor trei State ale Micii Înțelegeri se vor întîlni în România.

VENKOV, cu aceeași dată, subliniază de asemenea necesitatea pentru Statele mici de a se organiza după modelul oferit de Mica Înțelegere, de Înțelegerea Balcanică și de Înțelegerea Baltică.

Cu data de 8 Mai **PRAGER TAGBLATT** scrie într-o corespondență din Belgrad:

„În general, conferința Micii Înțelegeri este privită ca un eveniment important, care nu numai că desminte toate svonurile despre o descompunere sau divergențe de opinii serioase în sânul alianței, ci duce la o cooperare mai strînsă a celor trei State. Evenimentele conferinței Micii Înțelegeri creează claritate mai mare în Europa Centrală“.

În numărul din 9 Mai **PRAGER PRESSE** accentuează că cele două conferințe dela Belgrad ar fost încununare de succes. Ziarul scrie: „Efectul folositor al hotărîrilor va fi resimțit într'un sector considerabil al Europei.

„În Europa Centrală și Europa subestică, există un front al păcii, care este gata să păstreze și să apere pacea“.

PRAGER TAGBLATT, cu aceeași dată scrie:

„Este un fapt important, că în comunicatul Înțelegerii se enumeră toate problemele importante, înregistrându-se pe rând toți vecinii și toate chestiunile față de care trebuie să se adopte o atitudine, pentru a încheia cu bine actuala perioadă de nesiguranță. Declarația nu este pornită spre luptă. Și acolo unde dă avertismente, tonul nu este amenințător. Este un apel călduros. El se îndreaptă și către marile puteri ale Societății Națiunilor, a căror capacitate de a garanta ordinea europeană, provoacă îndoieli, în urma ultimelor evenimente.

„Intr'adevăr, politica Statelor mici este astăzi mai clară și mai puțin oscilatoare decât aceea a Statelor mari. Ele sunt — firește cu excepția țărilor învinse în războiul mondial — mai unite între ele, în urma aversiunii lor față de aventuri, prin atitudine conservatoare și prin iubirea de pace sinceră care este în interesul lor propriu. Aceste țări mici, din cauza distanței, se pot grupa numai în înțelegeri mici. Dar toate la un loc formează o mare înțelegere cu același punct de vedere. Ar fi de dorit ca ele să exerce o presiune favorabilă asupra Statelor mari“.

Presa greacă.

Toate ziarele grecești au urmărit cu cel mai viu interes convorbirile ce au avut loc în capitala Iugoslaviei, și inderferent de nuanța lor politică atât ziarele ateniene cât și cele din provincie au salutat cu bucurie rezultatele conferinței. **Presa greacă** subliniază cordialitatea și sinceritatea care a domnit la Belgrad și evidențiază avantajele Pactului Balcanic care săvârșește interesele Statelor membre și asigură pacea în Sud-Estul european.

LE MESSENGER D'ATHÈNES din 9 Mai publică următorul articol intitulat „După conferința dela Belgrad“:

„Importanța ce s'a acordat pretutindeni ultimei sesiuni a Consiliului Înțelegerii Balcanice, dovedește cu prisosință, că nu săvârșim o eroare de optică atunci când privirile noastre se îndreaptă asupra acelei părți din Europa în care suntem situați. Înțelegerea balcanică are în mod efectiv, sensul și valoarea pe care i-o atribuim.

„Evenimentele extra-balcanice oricât ar fi de grave, departe de a o lăsa pe al doilea plan, au contribuit să-i dea mai mult relief. Puterea balcanică care a încetat de mult să fie o teorie, a devenit o realitate necesară, indispensabilă. Ea se mai poate întări încă, întrebunțând mijloacele care iar îngădui să se afirme mai complet; ea nu se poate dezagrega. Căci dispariția ei ar crea un gol primejdios. Intr'adevăr situația de *Vae Soli*, tinde să aibe astăzi în Europa o semnificație particulară.

„Pangermaniștii susțineau înaintea de războiu că micile State nu au nici o rațiune de a fi, soluția cea mai potrivită pentru ele constând în încorporarea lor de către cei mari, sau presupunând cel puțin, gravitațiunea lor benevolă în orbita marilor puteri.

„Conceptiile emise de adversarii pangermanismului și care au servit de bază Pactului Societății Națiunilor au constituit o doctrină diametral opusă. Dar experiența a demonstrat insuficiența valorii practice a bazelor asupra cărora se plănuia întemeierea unei lumi noi. Ea a demonstrat că pentru micile State nu există salvare decât prin ele însăși; adică în măsura în care sunt capabile de a se asocia pentru apărarea independenței lor politice, economice și teritoriale. Ea a mai demonstrat că națiunile izolate sunt o primejdie generală. Pentru ele însăși care riscă de a cădea sub imperiul influențelor

străine, și pentru Statele mai puternice care ar fi ispite să ia în stăpânire teritoriile lor, sau cel puțin să atențeze la libertățile lor politice.

„Noi am văzut toate aceste reminiscențe din trecut reapărând în cercurile străine, în ajunul conferinței dela Belgrad, atunci când pe temeiul unor informații necontrolate, le-au fost teamă de o slăbire a solidarității balcanice.

„Rezultatele conferinței au împrăștiat aceste temeri nefondate, care proveneau dintr’o apreciere greșită a situației reciproce și a poziției europene a celor patru țări legate de Pactul balcanic.

„Dar aceste îngrijorări însăși au permis de a măsura locul pe care înțelegerea balcanică îl ocupă de azi înainte în viața Europei.

Presa turcă.

LA RÉPUBLIQUE *din Istanbul, cu data de 6 Mai, scrie:*

„Principiul „Balcanii balcanicilor“, care a fost repetat cu toate prilejurile, a găsit, în „Înțelegerea Balcanică, terenul realizării cele mai favorabile și cele mai sigure. Înțelegerea va continua de aci înainte să se inspire de acest principiu ca de un adevăr care a triumfat. E vorba aci de un scop atât de nobil și de umanitar, că pentru popoarele care și-au luat misiunea de a-l atinge n’ar putea exista un lucru mai natural decât de a se strânge pe fiice zi mai mult uniunea lor în domeniile politic, militar, economic și cultural“.

Presa franceză.

D. Albert Mousset publică un articol, în JOURNAL DES DÉBATS, *din 6 Mai, privitor la conferințele dela Belgrad ale Înțelegerii Balcanice și Micii Înțelegeri:*

„Mica Înțelegere ar voi să se poată sprijini pe o solidaritate franco-engleză, în care vede singura garanție de securitate pentru Europa. Dacă această solidaritate se dovedește irealizabilă, ea va sprijini din toate puterile sale politica franceză.

„In ceea ce privește pe Balcanici, ei caută să închidă toate ușile pe unde rivalitățile marilor Puteri ar putea pătrunde în Peninsula lor.

„Istoria i-a învățat cât costă acest lucru. Ei se vor sforța să ocupe în politica generală o linie tot atât de apropiată, pe cât posibil de aceea a Micii Înțelegeri, cu care au doi membri, comuni: România și Iugoslavia“.

LA RÉPUBLIQUE *din 7 Mai scrie sub semnătura d-lui Brosolete, în legătură cu întrunirea la Belgrad a Consiliului Înțelegerii Balcanice și a Consiliului Micii Înțelegeri:*

„Este neîndoielnic, că atât Înțelegerea Balcanică cât și Mica Înțelegere, au examinat situația diplomatică creată de evoluția conflictului italo-etioopian, de remilitarizarea Rhenaniei și de restabilirea serviciului militar în Austria. Situația la Dunăre a fost obiectul unei atenții deosebite.

„Care au fost concluziile acestor conferințe? Micile State ale Europei Centrale și Orientale, ar dori să participe la siguranța colectivă. Dar nu vor să asume singure grelele obligațiuni care ar decurge pentru ele din aceasta. Prin urmare, ele așteaptă ca inițiativele să pornească dela Paris și dela Londra. Pentru ca Înțelegerea balcanică și Mica Înțelegere să păsească mai hotărâte ca oricând pe calea sistemului colectiv, ar trebui mai întâi ca Anglia și Franța să știe ceea ce vor să o spună și să o facă.

„Aceasta este concluzia care se desprinde din deliberrările dela Belgrad.

„Am greși, dacă nu am ține seama de ea“.

LE TEMPS *din 9 Mai scrie în articolul său de frunte, despre conferința Micii Înțelegeri:*

„De sigur că d-nii Stoyadinovici, Titulescu și Krofta, cei trei miniștri ai afacerilor străine, au examnat în modul cel mai amănunțit măsurile comune, de luat de către țările Micii Înțelegeri, în toate eventualitățile care se pot produce. Aceste eventualități — se știe — sunt grave, dată fiind presiunea Germaniei asupra Austriei și indirect, asupra Cehoslovaciei.

„Mica Înțelegere formează un bloc puternic, o grupare regională constituită în scopul de menținere a clauzelor teritoriale de pace, în numele cărora Iugoslavia, România și Cehoslovacia dețin fruntariile lor actuale.

„Aceasta este rațiunea profundă care comandă acestor trei puteri practica unei politici solidare și absolut comune, pe terenul internațional, politica dezvoltându-se în cadrul Societății Națiunilor și pe baza acordurilor regionale de asistență mutuală, fără care nu poate fi vorba de siguranță colectivă.

„Comunicatul publicat la finele conferinței dela Belgrad amintește că de 16 ani, Statele Micii Înțelegeri s’au străduit să apere cu devotament pacea și respectul angajamentelor internaționale, contribuind la restabilirea colaborării pacifice între popoare, într’un spirit de înțelegere mutuală.

„Ca încheiere a conferinței dela Belgrad, Consiliul permanent al Micii Înțelegeri declară solemn că cele trei State aliate n’au niciun motiv de a modifica politica urmată de ele până astăzi și că o vor conduce mai departe, până la ultimele ei consecințe în interesul păcii europene“.

„In plus, Statele Micii Înțelegeri se declară pregătite de a aplica în mod efectiv principiul siguranței colective, cu privire la chestiunea tratatului din Locarno, Mica Înțelegere dorește să vadă terminate cât mai repede convorbirile pregătitoare între puterile locarniene în vederea consolidării păcii.

„Ea consideră pe de altă parte că este în interesul ei vital de a cere respectul tratatelor dela St. Germain, dela Trianon și dela Neuilly. Dar aceasta nu împiedică Statele Micii Înțelegeri de a susține toate încercările susceptibile de a favoriza cooperarea economică a popoarelor din bazinul dunărean cu blocul italo-austro-ungar, precum și cu Germania.

„Așa dar, dacă conferința dela Belgrad nu a adus un fapt nou în politica comună a Micii Înțelegeri, ea a reafirmat însă cu cea mai mare energie această politică și anume: opunere ireductibilă la revizuirea tratatelor, la restaurarea Habsburgilor și la orice atingere adusă independenței Austriei.

„In aceasta constă baza fundamentală a politicii comune a celor trei state aliate. Pacea în Europa Centrală depinde de hotărârea cu care această politică va fi practică“.

Presa engleză.

DAILY TELEGRAPH *din 8 Mai, precum și alte ziare, ca DAILY MAIL, DAILY HERALD, etc., publică telegrame scurte rezumând comunicatul dat la Belgrad în urma conferinței „Micii Înțelegeri. Toate, fără deosebire, scot în evidență că Mica Înțelegere susține sistemul de securitate colectivă și că este pregătită să ia măsuri pentru a apăra interesele vitale ale Statelor componente.*

MANCHESTER GUARDIAN *din 9 Mai publică o lungă corespondență din Viena, din care reiese că atât conferința Înțelegerii Balcanice, cât și cea a Micii Înțelegeri s’a ajuns la rezultate mai bune decât se așteptau, cei mai optimiști în această privință.*

Correspondentul constată că la Viena se dă mare importanță declarației cuprinsă în comunicatul oficial în ce privește asigurarea independenței Austriei și păstrarea statutului-quo din Europa Centrală.

TIMES, cu aceeași dată, publică declarațiile făcute presei de către d. Stoiadinovici, la închiderea conferinței Micii Înțelegeri, în care arată motivele pentru care Mica Înțelegere nu-și schimbă politica sa.

MORNING POST din 9 Mai și DAILY TELEGRAPH, sunt informate din Belgrad și Praga că la cina oferită delegaților Statelor Micii Înțelegeri, după închiderea conferinței, d. Stoiadinovici „a repetat oferta Micii Înțelegeri de a lua parte la refacerea economică a Europei Centrale“.

Mai află „din sursă de încredere“ că „s'a decis, pentru a demonstra lumii unanimitatea scopului Micii Înțelegeri, ca Principele Regent al Iugoslaviei și președintele Cehoslovaciei să viziteze Bucureștii împreună pe la începutul lui Iunie. Ziarele interpretează această vizită ca un indiciu că orientarea tradițională către Franța a fost complet restabilită“.

Presa germană.

Presa germană din 8 Mai a reproduș pasaje din hotărârile conferinței Micii Înțelegeri, ținută deunăzi la Belgrad, fără comentarii.

Ziarele germane din 9 Mai și 10 Mai au publicat câteva notițe de comentarii, în care se îndoiau asupra solidarității desăvârșite din sânul Micii Înțelegeri și a Înțelegerii Balcanice, și căutau să arate că aceste organizații politice nu mai corespund nevoilor de azi, însă aceste comentarii veniau din isvor budapestan și erau scrise de maghiari, așa că astfel suntem în clar.

Presa elvețiană.

JOURNAL DE GENÈVE din 8 Mai sub titlul: „Belgrad și problemele Micii Înțelegeri“, scrie:

„E o fericită formulă, în actualele împrejurări, pentru Mica Înțelegere de a fi putut avea recurs la prințul Paul al Iugoslaviei. De înaltă cultură, perfect stăpân de sine, el devine port-drapelul Micii Înțelegeri și pârgăhia Înțelegerii Balcanice. Regentul are, în privința politicii externe, idei tot atât de conciliante, pe cât de pătrunzătoare. Totul gravitează în acest moment către personalitatea Sa. Părerile Sale sunt solicitate cu insistență și ascultate cu deferență. El a primit cu pietate moștenirea vărului Său, Regele Alexandru, și nu încetează să reamintească gândul că o țară nu poate avea decât diplomația armatei sale. Simpatiile și fidelitățile se îndreaptă către cei tari, ele nu se îndreaptă către cei slabi și mai puțin către cei șovăitori.

„Cu un astfel de șef și cu grupul de oameni de Stat care îl înconjoară, Mica Înțelegere poate înfrunta toate evenimentele“.

JOURNAL DES NATIONS din 9 Mai relativ la întrevederile dela Belgrad, scrie:

„La Belgrad, la Londra, la Callin și chiar la Geneva, reprezentanții autorizați ai Statelor fidele Pactului Societății Națiunilor s'au întrunit și se întrunesc pentru a-și fixa atitudinea lor în aceste grave momente.

„Mica Înțelegere și Înțelegerea Balcanică au făcut treabă bună. Am putut vedea deciziile luate cu curaj și claritate de către cele două înțelegeri pacifice din Europa de Sud-Est. Nu există niciun dubiu privitor la atitudinea acestor făuritori de prima oră în organizarea păcii.

„Ne reamintim declarația făcută de către d. Titulescu, la 2 Noembrie 1935, în Comitetul de coordonare pentru aplicarea art. 16 al Pactului, declarație făcută „în numele Micii Înțelegeri și a Înțelegerii Balcanice“.

„Cele două Înțelegeri urmează mereu calea principală care duce la pace“.

Presa belgiană.

LE SOIR, din Bruxelles, cu data de 9 Mai, examinând situația politică în „Europa Centrală și Orientală“, scrie între altele:

„Oficial, nu există legături formale între Mica Înțelegere și Înțelegerea Balcanică, dar cele două grupări sunt concepute pe același plan, întemeiate pe aceleași principii. Ele se sprijină puternic una pe alta și de fapt, duc o acțiune concertată. Nimic mai natural de altfel, deoarece România și Iugoslavia fac parte din amândouă combinații. Înțelegerea Balcanică iese întărită din conferința dela Belgrad; acordul este realizat asupra condițiilor garanției mutuale a integrității fruntariilor celor patru State, România, Iugoslavia, Turcia și Grecia, legate prin pactul balcanic.

„Se știe că ideia fundamentală a Înțelegerii Balcanice este de a asigura deplina independență politică și economică a popoarelor din Balcani, de a garanta menținerea păcii în această parte a Europei și de a rezista la nevoie la orice nouă tendință de influență a marilor puteri în Balcani“.

Referindu-se apoi, la întrunirea consiliului permanent al Micii Înțelegeri, ziarul adaugă: „Unitatea absolută a politicii lor externe în sensul Societății Națiunilor, salvagarea independenței Austriei opunerea față de restaurarea habsburgilor, menținerea Statului teritorial în ființă și confirmarea dispozițiilor militare ale tratatelor de asistență, iată ceea ce grosso-modo a fost afirmat în cursul conferinței dela Belgrad.

„Credința Micii Înțelegeri față de politica Societății Națiunilor și a siguranței colective, este certă, deoarece această politică asigură celor trei State, cea mai bună garanție pe care o puteau dori. Dar această atitudine comună în favoarea menținerii tratatelor în vigoare și a fruntariilor stabilite de aceste tratate, nu împiedică Statele Micii Înțelegeri de a recomanda colaborarea cea mai strânsă în vederea organizării economice a țărilor din regiunea dunăreană, ele fiind gata să coopereze în acest scop, cu blocul italo-austro-ungar și cu Germania“.

Presa bulgară

Cotidianul MIR din Sofia, cu data de 8 Mai, ocupându-se de hotărârile Micii Înțelegeri, publică numeroase telegrame din Belgrad, în care relevă că, consiliul permanent al Micii Înțelegeri examinând toate chestiunile privitoare la politica externă, a putut constata în mod unanim fortificarea acestei grupări politice. În continuare, ziarul reproduce cele 11 puncte ale comunicatului oficial.

Presa maghiară.

PESTER LLOYD din 5 Mai publică un articol de generalul Mierka, în care scrie, între altele:

„Reînarmarea Germaniei, înțelegerea ei cu Polonia, conflictul african, ocuparea Renaniei și reintroducerea serviciului militar în Austria, au fost primite de Mica Înțelegere numai din punctul de vedere al efectului lor asupra eventualei atitudini a Ungariei. Actualele conferințe a Micii Înțelegeri și a blocului balcanic, se vor ocupa probabil în primul rând de chestiunea, cum să se țină și mai departe Ungaria în situația ei nedemnă pentru o națiune liberă“.

Același ziar budapestan, după ce publică consecutiv în zilele de 7 și 8 Mai două articole foarte tendențioase cu privire la unitatea și solidaritatea Micii Înțelegeri și a Înțelegerii Balcanice, în ziua de 9 Mai, într'un articol de fond, evident inspirat, scrie următoarele în legătură cu conferința Micii Înțelegeri:

„Atunci când Statele Micii Înțelegeri declară că activitatea lor tinde la menținerea păcii, aceste State nu sunt izolate, căci astăzi toate Statele luptă pentru același scop și politica ungară tinde și ea către el. Ungaria împărtășește astfel speranța întregii omeniri civilizate, că mai poate fi încă găsită o cale justă pentru evoluția pacifică. Nu trebuie să se creadă că poanta din comunicatul dela Belgrad a fost îndreptată împotriva Ungariei, țară care de fiecare dată și-a manifestat cu persistență voința categorică de pace, însă, bine înțeles, ținând seama de demnitatea sa și de apărarea intereselor legitime.

„Sperăm că atitudinea Micii Înțelegeri față de Ungaria va îndreptăți această orientare pacifică a politicii ungare, urmată atât de fidel.

„Afirmarea din comunicatul dela Belgrad, că Mica Înțelegere urmează o politică pacifică, nu poate fi interpretată altfel. Toate popoarele trebuie astăzi să colaboreze la soluționarea pacifică a gravelor probleme actuale, pe baza unei perfecte înțelegeri reciproce în ce privește interesele lor legitime. Politica ungară mărturisește acest principiu și speră că el va fi valorificat și de celelalte State în hotărârile lor practice și în faptele lor“.

A doua zi după publicarea editorialului citat mai sus, PESTER LLOYD sub titlul: „Securitatea și Mica Înțelegere“, ‘publică un articol semnat de d. general Mierka.

Autorul scrie între altele:

„Tendința Înțelegerii Balcanice și a Micii Înțelegeri se îndreaptă spre securitate.

„Cea mai bună garanție pentru securitatea lor au văzut-o până acum în înarmare. Este de prisos de a face o comparație între înarmarea Micii Înțelegeri și a Un-

gariei. Interesant ar rămâne numai întrebarea, până la ce punct Ungaria, chiar dacă i s'ar recunoaște deplină libertate a înarmării, ar fi în stare să primejduiască securitatea Micii Înțelegeri.

„Formându-se din securitatea Europei leit-motivul sistemului de pace, ea ar trebui să devină un bun al tuturor și nu trebuie să rămână privilegiul acelor membri ai Societății Națiunilor, care în urma marilor lor înarmări, n'au de temut o amenințare a securității lor“.

Presă evreiască din străinătate.

HAINT din Varșovia, cu data de 10 Mai, susține că ultimele conferințe dela Belgrad nu vor schimba cu nimic situația Statelor mici amenințate de agresiunea celor mai puternici. Ziarul adaugă:

„Catastrofa se apropie, Mica Antantă înțelege de acum că nu poate să pună multă nădejde în securitatea colectivă preconizată la Geneva. Reprezentanții Statelor Dunărene și balcanice s'au consfățuit multe zile la Belgrad și au aprofundat situația. Sfârșitul este însă prea melancolic. Nu s'a ajuns la niciun tâle în chestia înarmărilor Austriei care desfide și ea tratatele de pace.

„Mâine vom avea o procedare asemănătoare la Budapesta și Sofia, nu va ajuta nicio intervenție, cu toate promisiunile date de Turcia și Grecia.

„Focul se aprinde iar în Balcani. Firește că Geneva va avea rolul ei să-și rostesească cuvântul. Se vor vărsa iar lacrimi fierbinți asupra soartei celor slabi și se va încerca organizarea ajutorării în caz de primejdie; totuși Statele mici sunt de acum convinse că nu mai pot aștepta nimic dela marea diplomație contemporană“.

Presă polonă.

KURJER WARSZAWSKI din 8 Mai relevând programul conferințelor Blocului Balcanic și a Micii Înțelegeri dela Belgrad, scrie că aceste conferințe au o importanță extraordinară pentru pacea europeană.

CHESTIUNEA ABISINIEI

Presă italiană.

CORRIERE DELLA SERA din 6 Mai, scrie că Italia a câștigat un războiu, care prin dificultățile lui părea să dureze un timp ilimitat.

„Italia a câștigat acest războiu, în condițiuni internaționale extrem de delicate, susținând un asediu economic unic în istorie.

„Prin meritul poporului său, Italia a avut două victorii: una contra Etiopiei și alta contra conjurației Societății Națiunilor. Etiopia a devenit italiană nu ca o pradă, ci ca o cucerire a civilizațiunii“, conchide ziarul.

GIORNALE D'ITALIA din aceeași zi scrie că înainte de ocuparea Addis-Abebei de către trupele italiene, hoardele barbare au devastat și omorât sute de oameni în capitala aceluia imperiu, pe care Anglia îl apăra cu atâta strășnicie, arătând astfel lumii barbaria pe care Italia a învins-o.

IL GIORNALE D'ITALIA din 7 Mai publică un articol semnat de Gayda, în care scrie că războiul s'a terminat și pacea reîncepe.

„Războiul din Africa nu a fost dus contra populațiilor etiopice, ci contra dominatorilor lor și uzurpatorilor intereselor italiene“, adaugă ziarul.

„Italia înțelege prin pace, un regim de disciplină, de muncă și de siguranță. Societatea Națiunilor, care până acum a comis greșeli peste greșeli, nu va împiedeca de data aceasta pacea.

„Italia nu va uita nici faptul că la Versailles, s'a luat Italiei, în ce privește coloniile, fructul victoriei; acest lucru nu se va mai repeta“.

IL POPOLO D'ITALIA din 9 Mai scrie că terminată în mod victorios campania militară, se impune o sistematizare politică, administrativă, socială și umană în Etiopia; în același timp, dacă e posibil, dorește reînțorcerea la normal a raporturilor internaționale în Europa.

„Poporul italian are energie, drepturi și inteligență pentru a transforma în fapte acest program“.

GAZETTA DEL POPOLO, cu aceeași dată, scrie că imperiul naște prin voința Duceului, prin formidabilul efort militar, financiar, economic al Italiei fasciste.

„Acest imperiu nu există numai cu numele; este un fapt, prin extinderea teritorială, prin numărul populației, prin resursele, voința și posibilitățile lui.

„Imperiul italian ia naștere, cu intenții pacifice de colaborare europeană; dar se poate spune, odată pentru totdeauna, că nimeni nu va atenta la existența lui, Italia fiind gata să se bată oriunde și contra oricui“.

CORRIERE DELLA SERA, din 10 Mai, publică un articol intitulat „Imperiul“, în care scrie că noul imperiu este bazat pe o unitate de sentimente și voință pașnică.

„După 15 secole Roma devine încăodată centrul unui puternic organism politic. Măreția victoriei italiene va apare cu timpul și mai mare, atunci când acest imperiu cucerit prin sânge, va fi o operă de muncă.

„Imperiul va fi apărat cu brațele și inimile tuturor italienilor“, încheie ziarul milanez.

„Roma nu cerșește ridicarea sancțiunilor și recunoașterea imperiului său. Ea așteaptă aceste lucruri dela Societatea Națiunilor ca pe un drept. Până atunci va respinge orice colaborare europeană și va amenința să atragă și alte puteri în abținerea sa“.

Acesta este sensul articolului de fond pe care Virginio Gayda îl semnează în GIORNALE D'ITALIA din 11 Mai.

„Astăzi — adaugă d. Gayda — Societatea Națiunilor trebuie să aleagă între națiunea italiană de 45.000.000 oameni, bine înarmați, cu spiritul și voința solidă, și o jumătate de duzină de căpetenii abisinieni, care au fugit cu femeile și cu banii, și la care se reduce toată Abisinia societară. Lovitura de moarte pentru Societatea Națiunilor va veni din această alegere. Italia are resurse în politica internațională, posibilități economice și financiare naționale suficiente pentru a face față oricăror eventualități, și a nu se lăsa prinsă în impasul unor situații imposibil de rezolvat“.

Ziarul POPOLO DI ROMA din 11 Mai publică un articol în legătură cu actualele conversații dela Geneva, în care scrie, între altele, următoarele:

„Italia nu se va ocupa de interesele britanice și franceze în Abisinia atât timp cât vor fi menținute sancțiunile.

„Acum, când campania militară în Abisinia este aproape terminată, mai rămân încă câteva probleme de luat în discuție: 1. Chestiunea sancțiunilor; 2. Chestiunea drepturilor și intereselor pe care Franța și Anglia pretind că le au în Abisinia. Este evident că cele două probleme sunt strâns legate.

„Atât timp cât vor dura sancțiunile, Italia nu poate discuta și negocia asupra acestor drepturi și interese. Dacă cuvintele nu și-au pierdut cu totul sensul lor, atunci sancțiune vrea să spună pedeapsă. Or, cel ce este pedepsit nu poate negocia cu cel ce îl pedepsește, și reciproc.

„Puterile occidentale pot să discute cât vor vrea. Ele pierd un timp care le este lor mai prețios ca nouă. Noi nu suntem de fel grăbiți. Problema care ne-a interesat pe noi, și-a găsit soluția firească. Acum ne încrucișăm brațele și așteptăm“.

Referindu-se la rezervele formulate de guvernul francez, cu privire la aneizarea Abisimiei, STAMPA din 12 Mai scrie în articolul de fond:

„Ne așteptam la o mai bună și mai justă înțelegere din partea Franței. De ce atâtea afirmații eri și atâtea rezerve astăzi? Dincolo de Alpi s'a recunoscut totdeauna, în urma acordurilor din Ianuarie 1935, dreptul nostru de a avea un loc sub soare, iar singurul regret exprimat s'a referit doar la faptul că acțiunea din Africa ar putea,

absorbind Italia în Africa, să o facă a fi multă vreme absentă din Europa.

„Iată-ne acum înapoi în Europa, cu un prestigiu și o forță sporite. Dacă preocupările franceze de eri erau sincere și leale, nicio capitală n'ar trebui să fie mai mulțumită decât Parisul de soluția fericită și repede dobândită de d. Mussolini în Abisinia“.

GAZETTA DEL POPOLO din 12 Mai publică următoarele:

„Imediat după proclamarea Regelui Italiei ca Impărat al Abisimiei, Ducele a primit pe ambasadorii Germaniei, Japoniei și Braziliei, pe miniștrii Austriei și Ungariei și pe însăreinatul cu afaceri al Albaniei.

„Acest eveniment este foarte semnificativ, căci toate aceste State nu au luat parte la sancțiuni. Italia a făcut, deci, pentru prima oară, o asemenea distincțiune. Ea ar fi rupt raporturile economice cu Statele sancționiste, strângând totodată raporturile politice cu Statele care nu au luat parte la sancțiuni“.

Ziarul adaugă că atitudinea definitivă a Italiei va fi determinată de recunoașterea faptului împlinit în Abisinia.

Presa franceză.

Toate ziarele franceze din 7 Mai încearcă să prevadă evenimentele ce vor urma după prăbușirea Abisimiei.

PETIT PARISIEN scrie: „Guvernul britanic, surprins de desfășurarea evenimentelor, mai ezită să schimbe radical întreaga sa politică. Dar ea pare a-și fi părăsit politica de tergiversare și se arată gata să privească situația cu realism. Aceasta înseamnă a pregăti trecerea dela politica de sancțiuni la o politică de acomodări“.

„Foreign Office-ul a adoptat o politică destul de realistă, scrie PETIT JOURNAL. D. Eden înregistrează cu sinceritate eșecul acțiunii colective a Societății Națiunilor în conflictul abisimian. Declarațiile sale nu fac să se prevadă menținerea sancțiunilor“, încheie ziarul.

Comentând desbaterile din ședința Camerei Comunelor, LE TEMPS scrie:

„Sir Austen Chamberlain a arătat, în cuvântarea sa, că greșeala a fost aceea de a se crede că Marea Britanie ar putea să-și îndeplinească rolul la Societatea Națiunilor și să contribuie a da acestei instituții autoritate și putere fără ca să-și asume ea însăși răspunderile și sarcinile unei mari puteri. Răul este, într'adevăr, acesta. Se poate spune chiar că dezordinea politică din Europa se datorește cu deosebire faptului că Marea Britanie a refuzat stăruitor de zece ani să-și asume răspunderile pe care le comportă rolul pe care înțelegea să-l îndeplinească.

„In ce privește sancțiunile împotriva Italiei, Sir Austen Chamberlain crede, cu drept cuvânt, că a cere menținerea lor ar însemna să se preconizeze o politică pe cât de primejdioasă pe atât de neîntemeiată. Fostul ministru de afaceri străine este dintre aceia care de câtva timp încep să vadă limpede, în Anglia“.

L'ACTION FRANÇAISE, privitor la discursul pronunțat Marți, de către d. Mussolini, scrie: „Voim să sperăm că oamenii de Stat ai Europei vor înțelege limbajul Duceului. Afară de cazul când rațiunea și-ar fi pierdut definitiv toate drepturile sale, ridicolele și funestele sancțiuni vor cădea dela sine și Italia învingătoare și satisfăcută se va găsi în cele mai bune dispoziții pentru a uita un trecut supărător. În aceste condiții eroarea supremă ar fi de a-i pune bețe în roate și să i se preocupă triumful ei.

„Adunarea dela Geneva se va strădui să salveze aparențele.

„Noi, francezii am lăsat să treacă ora de a ne desolidariza de politica sancțiunilor. Să nu recădem când se va pune chestia atitudinii de luat în ceea ce privește viitorul Etiopiei, într'o politică de timiditate, de șovăeli și de scrupule juridice care nu mai sunt de actualitate.

„Trebue să recunoaștem în mod sincer victoria Italiei și să recunoaștem fără a precupeți consecințele ei.

„Orice altă conduită ne-ar înstrăina, poate pentru totdeauna, o amicitie care niciodată nu a fost mai prețioasă“.

Ziarele franceze din 8 Mai, se întrecă, care va fi forma sub care Italia își va exercita autoritatea asupra Abisiniei și care vor fi modalitățile rezolvării acestei chestiuni.

Ziarul LE MATIN scrie, că după toate probabilitățile, d. Mussolini voește o victorie completă și deci anexarea Abisiniei pentru a rezolva astfel întreaga chestiune abisiniană.

Ziarul continuă: „Aceasta este impresia pe care o capeteți la Roma din orice conversație. Anglia tace, deci acceptă, Italia și Anglia se îndreaptă una către alta. Atât mai bine pentru pacea Europei. Oare noi vom rămâne singurii care să purtăm față de italieni oprobiul sancțiunilor?“

„Este incontestabil, scrie LE JOURNAL, că nouă ne revine inițiativa de a cere ridicarea sancțiunilor cari ating Italia“.

LE TEMPS, examinând poziția Italiei și a Angliei în urma situației creiată în Abisinia și după declarațiile d-lui Mussolini, care a subliniat cu energie că este vorba de pace romană și că de azi înainte Etiopia este italiană, scrie:

„Resimțim oare care îngrijorare de a vedea presa italiană respingând a priori orice negocieri fie la Geneva, fie cu puterile având interese clar definite în Africa Orientală, și care dacă susține că Italia rămâne dispusă să recunoască drepturile câștigate de Franța și de Anglia în Etiopia, consideră totuși tratatele dela 1906 și dela 1925, și toate acordurile relative la Abisinia, ca fiind căzute în desuetudine. Este o teză care anevoie va fi admisă de puterile legate de pactul Societății Națiunilor și mai ales de Anglia.

„Cabinetul dela Londra a deliberat asupra situației. Pe cât știm el nu a ajuns încă la o concluzie hotărâtă în ceea ce concernă atitudinea pe care o va adopta-o la intrumirea de Luni, a Consiliului Societății Națiunilor“.

PETIT PARISIEN, sub semnătura d-lui Lucien Bourguès, constată:

„Areopagul dela Geneva se va găsi în fața unei mari greutăți și nu va putea să o înfrângă decât amânând hotărârea sa pentru mai târziu. De data aceasta el nu va putea, nici ridica, nici agrava sancțiunile. Dacă le-ar ridica, ar avea aerul că oferă o primă cuceririi și ar însemna că renegă precedentul creat tot de el. Dacă le-ar agrava, ar păcătuși împotriva pactului Societății Națiunilor, care nu prevede nicio pedeapsă împotriva învingătorului, atunci când războiul a încetat. Delegații Statelor din consiliul Societății Națiunilor se vor mărgini deci să lase lucrurile în starea lor actuală“.

L'HUMANITE, oficiosul comunist, se mărginește să publice decretul guvernului italian în privința anexării Abisiniei, sub titlul „Sfidarea fascistă“.

L'OEUVRE, scrie, comentând decretul guvernului italian, anexând Abisinia, că la Geneva se socotește că Societatea Națiunilor nu ar putea ratifica hotărârile dela

Roma. De asemenea ziarul afirmă că spiritul de imperialism proclamat ieri de d. Mussolini, va cântări greu asupra desfășurării raporturilor europene.

LE PETIT JOURNAL, referindu-se la impresia produsă la Paris de hotărârea d-lui Mussolini, scrie:

„Deși așteptată, anexarea Abisiniei a provocat aseară în cercurile guvernamentale franceze o impresie vădit defavorabilă. Repereusiumile acestei soluții sunt examinate fără optimism. Sunt temeri că ea ar putea determina o vie reacțiune din partea guvernului britanic“.

In legătură cu problemele pe care consiliul Societății Națiunilor va avea să le desbată la Geneva, LE JOURNAL, din 11 Mai, scrie sub semnătura d-lui Saint Brice:

„Societatea Națiunilor are un prilej unic de a arăta dacă este demnă de încrederea pe care și-au pus-o unii în ea. Avantajul providențial al căderii Negusului și al prăbușirii Abisiniei, a pregătit lichidarea himerelor. Dacă Societatea Națiunilor nu poate înregistra pur și simplu hotărârea unilaterală a Italiei, ea trebue să recunoască imposibilitatea de a schimba faptele îndeplinite și necesitatea de a se mărgini la ceea ce se poate face.

„Nu există atitudine mai bună decât aceea de a împiedeca dinamismul, de care Italia a făcut dovadă, să treacă de partea celor care urmăresc dezordine în Europa. Aceasta depinde, într'o mare măsură, de Anglia“.

Intreaga presă franceză, cu data de 12 Mai, aprobă atitudinea luată de delegația franceză la Geneva în chestiunea Abisiniei, subliniind surprinderca ei față de declarațiile făcute de d. Mussolini la palatul Veneția. Ziarele nu ascund că amânarea chestiunii abisiniene până în mijlocul lunii Iunie, nu se va face fără ca Italia să aibă de ascultat cuvinte de blam.

In general, ziarele se așteaptă ca în ședința consiliului să se voteze o rezoluție prin care să se amintească violarea pactului de către Italia.

Ziarele de stânga își exprimă satisfacția față de unanimitatea care a fost realizată față de Italia.

L'OEUVRE scrie: „Ziua de ieri a fost mai puțin rea decât se putea aștepta. D. Eden, care sosise deprimat, era ieri seara plin de speranțe din cauza atitudinii ferme a tuturor membrilor Societăților Națiunilor și îndeosebi a Dominionurilor. Ca toată lumea, d-sa așteaptă alecătuirea viitorului guvern socialist în Franța, spre a vedea dacă s'ar mai putea încerca ceva“.

EXCELSIOR se întrebă dacă Italia nu se va angaja în urmărirea altor scopuri care ar putea să alarmeze Statele riverane ale Adriaticii. „Ar fi zadarnic să ascundem că unele pregătiri italiene în Albania neliniștesc Iugoslavia“.

Mai departe, ziarul se întrebă: „Ce să credem despre reuniunea dela palatul Veneția a ambasadorilor Germaniei și Japoniei și a miniștrilor Austriei și Ungariei? Ne mărginim să subliniem că guvernul francez a fost surprins că guvernul italian a ținut atât de puțin seama de rezervele exprimate de el la Roma“.

In ECHO DE PARIS, d. Pertinax scrie: „Consiliul Societăților Națiunilor nu mai are altceva de făcut decât să amâne debaterile până la mijlocul lunii Iunie, conform dorinței viitorului guvern francez, căci d. Blum a adus la cunoștința celor în drept că nu înțelege să-și ia răspunderea celor pe care le-ar putea hotărâi guvernul actual“.

LE POPULAIRE scrie: „D. Paul Boncour nu a întâmpinat nicio dificultate a face să se admită ca terenul

să fie lăsat liber pentru viitorul guvern francez. Cabinetul actual însărcinat cu soluționarea chestiunilor curente, nu mai are calitatea pentru a angaja politica franceză“.

Brusca plecare a delegației italiene din Geneva a provocat o emoție destul de vie în presa franceză din 13 Mai, care subliniază gravitatea crizei ce se deschide pentru Societatea Națiunilor.

„Nimeni nu-și ascunde la Geneva consecințele grave ale acestei plecări, scrie PETIT PARISIEN. „Dacă nu este decât un avertisment, vor mai putea interveni aranjamente, dar, dacă gestul devine o hotărâre definitivă, Italia va fi pierdută pentru Geneva și pentru concertul european: va fi nevoie atunci de o minune, pentru ca Italia să nu fie atrasă grabnic în orbita puterilor, care conspiră împotriva Genevei și pentru ca prietenia franco-italiană să mai poată fi salvată“.

LE MATIN, aruncă răspunderea gestului italian asupra Angliei. „Momentul este grav. Italia a făcut primul pas spre părăsirea Societății Națiunilor. Poarta este deschisă tuturor aventurilor. Societatea Națiunilor, după prima ei formulă, a trăit. Se va încerca construirea uneia noi. Dar Londra a luat cu inima ușoară, o foarte mare răspundere, pe care istoria va avea, poate, să o judece“.

LE JOURNAL aruncă de asemenea, răspunderea asupra Angliei. Ziarul speră totuși că plecarea delegației italiene nu va avea ca urmare retragerea din Societatea Națiunilor.

Ziarul LE POPULAIRE nu se pronunță asupra chestiunii, dacă plecarea delegației italiene va fi urmată de părăsirea definitivă a Genevei, subliniind că Italienii nu vor fi prezenți la reuniunile din Iunie. „Nu noi ne vom plânge de aceasta. Scandalul durase și așa prea mult“.

L'OEUVRE scrie: „Moralul Societății Națiunilor este mai săzut ca oricând. Singura speranță este că Italia, în schimbul recunoașterii euceririi ei, să se hotărăască până la 15 Iunie să dea colaborarea ei în Europa“.

Examinând consecințele pe care le-ar putea avea o eventuală retragere a Italiei din Societatea Națiunilor, LE TEMPS scrie:

„Retragerea Italiei din instituția dela Geneva ar însemna alunecarea acestei puteri către o alianță cu Germania și către întemeierea, într'un termen mai scurt sau mai lung, a două blocuri, fiecare sporite prin alianțele lor, care s'ar ridica unul în fața altuia pe continent și ar tîri prin forța lucrurilor Societatea Națiunilor și Europa în cele mai grave complicații“.

L'INTRASIGEANT, subliniind ostilitatea Mării Britanii față de Italia, afirmă: „Anglia va urmări o politică antiitaliană în Mediterana și în alte regiuni, adică în Europa centrală. Din acest fapt, pot rezulta consecințe extrem de grave pentru noi, deoarece Germania este aceea care va profita de pe urma acestui desaccord“.

JOURNAL DES DEBATS, admitînd posibilitatea unui acord final între Marea Britanie și Italia, ajunge totuși la aceeași concluzie ca și L'INTRASIGEANT. „Oricum, adăugă JOURNAL DES DEBATS, în situația internațională actuală tot folosul este de partea Germaniei“.

După PARIS SOIR sarcina cea mai urgentă pentru Franța este aceea de a realiza o apropiere între Anglia și Italia. Drept mijloc pentru a se ajunge la această înfăptuire, ziarul preconizează încheierea unui acord în Mediterana, acord care s'ar reduce la această hotărâre. „Toate

puterile din Mediterana vor apăra cu armele pe acela dintre ele, care ar cădea vieteme unei agresiuni“.

PARIS SOIR încheie: „Diplomația franceză este singura care ar putea izbuti în această misiune“.

Presa engleză

Problema sancțiunilor continuă a fi discutată cu interes de întreaga presă britanică. Pe când dreapta conservatoare se manifestă tot mai mult împotriva menținerii sancțiunilor, stînga insistă ca pactul Societății Națiunilor să fie respectat cât mai strict. Ziarele de stînga subliniază că a dispărut cauza că eșecul sancțiunilor s'ar datora lipsei de cooperare din partea Franței.

Ziarele oficioase exprimă atitudinea expectativă a guvernului.

DAILY TELEGRAPH din 8 Mai arată că consiliul Societății Națiunilor nu este chemat să ia hotărâri în materie de sancțiuni, acestea fiind de competența comitetului de 18, care nu a fost convocat.

E de părere că Marea Britanie nu va lua inițiativa pentru a propune ridicarea sancțiunilor. Cercurile oficiale consideră că situația trebuie să rămână neschimbată, cel puțin până când d. Mussolini va face declarații mai ample asupra intențiilor sale în Abisinia.

NEWS CHRONICLE cu aceeași dată scrie că s'a încercat a se scuza atitudinea nehotărîtă a Angliei prin lipsa de sprijin din partea guvernului francez. „În realitate, Franța a oferit o fermă colaborare și cauza aceasta nu mai poate fi invocată. Toate știrile din Paris arată, încheie ziarul, că Franța este gata mai mult ca oricând să dea sprijinul ei pentru a asigura o politică bazată pe principiile pactului Societății Națiunilor“.

MORNING POST din 8 Mai anunță că ambasadorul Italiei la Londra a desmințit formal svonul după care Italia ar avea intenția să organizeze în Abisinia o puterinică armată neagră.

Guvernul britanic a fost informat oficial că Italia nu va menține în Abisinia decât garnizoanele necesare pentru asigurarea ordinii.

Ambasadorul italian a reînnoit asigurările că interesele britanice în regiunea lacului Tsana vor fi respectate.

DAILY HERALD anunță că guvernul francez nu va lua nicio hotărâre în privința sancțiunilor înainte de data de 15 Mai.

Ambasadorul britanic din Paris a fost informat că Franța va cere amânarea chestiunii sancțiunilor până după alcătuirea unui nou guvern.

Se crede că, în legătură cu problema sancțiunilor, se va ține la Geneva o ședință a consiliului la 13 Iunie.

DAILY EXPRESS din 8 Mai sub iscălitura lui Guy Eden, scrie următoarele:

„Aflu că d. Anthony Eden, a primit din partea cabinetului instrucțiuni că trebuie să sprijine ridicarea sancțiunilor când această chestiune va veni Luni în discuția Consiliului Ligii. Nu se crede însă că d-sa va da tonul în această privință pentru că Anglia, deși vrea să se termine cu sancțiunile, nu știe însă în ce fel“.

MANCHESTER GUARDIAN din 9 Mai redă amănunte în legătură cu ședințele secrete ale comisiunii de politică externă a fracțiunii conservatoare din Camera Comunelor, ședințe consacrate chestiunii sancțiunilor. Arată că din totalul de 380 deputați conservatori, numai 100 au luat parte la ședințe, iar jumătate din aceștia s'au pronunțat pentru părăsirea politicii sancționiste. Totuși, chiar și dintre aceștia, unii au fost de

păreră că ar fi bine ca sancțiunile să mai fie menținute câțva timp, pentru a se trage din ele maximum de avantaje în timpul deliberărilor ce vor urma cu guvernul italian.

„Așa dar, încheie ziarul, numai 40 de deputați conservatori s'au pronunțat în favoarea suprimării imediate a sancțiunilor“. Ziarul trage de aici concluzia că guvernul n'are niciun motiv să se îngrijoreze de o acțiune anti-sanționistă în sânul partidului conservator.

SUNDAY TIMES din 10 Mai critică sever pe d. Mussolini și Italia, numind-o „Stat agresor“. Ziarul caută să dovedească că printr'o atitudine îngăduitoare față de Italia se consacră dreptul agresorilor, al celor care calcă tratatele și angajamentele luate.

„E greu, conchide ziarul, de a ne închipui o națiune pusă și mai mult în postura în care se găsește Italia de a fi călcat tratatele atât în declararea războiului cât și prin felul cum și-a asigurat victoria.

„Ar fi un cinism dus la extrem, precum și sfârșitul oricărui respect pentru buma credință în afacerile internaționale dacă națiunile care au condamnat-o dăunăzi, vor începe acum să ignoreze faptele pe simplul temeiu că Italia a ieșit victoriosă“.

DAILY TELEGRAPH din 11 Mai își exprimă impresia că negocierile provizorii desfășurate în cursul zilei de ieri la Geneva, denotă o consolidare pronunțată a opiniei favorabile menținerii sancțiunilor împotriva Italiei.

Corespondentul din Geneva al ziarului anunță că 11 State, s'au pronunțat pentru continuarea sancțiunilor. Printre aceste State sunt: țările Micii Ințelegeri, ale Ințelegerii Balcanice și Statele pe care le numește neutre, adică Norvegia, Suedia, Danemarca, Olanda, Spania și Elveția.

Majoritatea ziarelor engleze din 11 Mai crede că, deși dorința de a face o politică realistă este vie, de vreme ce sancțiunile nu au împiedecat victoria Italiei, gestul făcut de d. Mussolini pentru anexarea Abisiniei creează mari dificultăți.

DAILY TELEGRAPH scrie că deși ineficacitatea prelungirii sancțiunilor este posibilă, nu se poate lăsa ca Italia să hotărască singură de soarta Abisiniei.

NEWS CHRONICLE continuă a susține necesitatea menținerii sancțiunilor. Dacă s'ar permite anexarea Abisiniei, mâine ar veni rândul Danemarcei, Elveției, Austriei și Cehoslovaciei“.

DAILY HERALD scrie că primejdia este ca micile State să părăsească Societatea Națiunilor și adaugă că nemulțumirea în Statele scandinave este în creștere.

Ziarul mai publică un lung articol al maiorului Tatlee, înapoiat aseară dela Paris, unde a avut întrevederi cu fruntașii socialiști francezi.

Presă engleză din 11 Mai găsește că expresia de „imperium romanum“ revine prea des fie pe buzele personalităților italiene, fie în coloanele ziarelor din peninsula.

Au început să circule tot felul de știri cu privire la intențiile viitoare ale Duceului. Astfel se vorbește de organizarea unei mari armate negre în Abisinia, de controlul Mediteranei, de acela al Mării Roșii și de ocuparea izvoarelor Nilului Albastru de armatele italiene.

NEWS CHRONICLE scrie că declarațiile delegaților italieni au contribuit mai mult decât orice pentru a întări opinia publică britanică în convingerea că anexarea Abisiniei nu poate fi primită. „Toată lumea a putut fi

convinsă că politica de concesii ar duce inevitabil la războiu“.

DAILY HERALD și DAILY EXPRESS anunță că guvernul britanic păstrează un contact permanent cu d. Eden la Geneva cerând încontinuu lămuriri telefonice spre a putea hotărî din Londra întreaga politică a delegației britanice la Geneva.

Inregistrând știrile că Negusul ar urma să sosească la Londra, ziarul NEWS CHRONICLE scrie că Suveranul abisinian a fost înștiințat că o asemenea vizită ar putea crea neplăceri guvernului britanic.

„Indezirabil la Londra, Negusul nu ar fi primit mai bine la Geneva, scrie ziarul, dacă ar voi să pledeze personal în fața aceluia care l-au părăsit“.

Corespondentul din Geneva al ziarului DAILY TELEGRAPH anunță în numărul din 13 Mai că ultimul document remis de delegația italiană secretarului Societății Națiunilor, spre a fi comunicat tuturor membrilor, reînnoiește o serie de învinuirii împotriva Mării Britanii, îndeosebi în legătură cu preținse furnituri de gloanțe dum-dum pentru Abisinia.

„Afirmatiunile sunt făcute într'un ton provocator și însoțite de o nouă serie de fotografii, ilustrând rănile pricinuite de asemenea gloanțe.

„In treacăt, Anglia a renunțat să răspundă în asemenea ocazii, pe un ton ridicat, spre a nu agrava încordarea dintre cele două guverne. Imprejurările actuale vor face probabil, ca guvernul britanic să-și apere bunul renume pe un ton mai energic.

„Nu se poate ascunde, adaugă corespondentul, că ultimele 48 ore au creat impresia unei sporiri a tensiunii anglo-italiene.

„De asemenea, Statele mici ale Europei insistă ca anexarea Abisiniei să nu fie ratificată de Societatea Națiunilor, iar sancțiunile să fie menținute. Aceste State sunt neliniștite de declarațiile d-lui Mussolini, privitoare la crearea unui nou imperiu roman.

„Totuși, încheie corespondentul, atâta timp cât Marea Britanie va domina Marea Mediterană, aceste State vor păstra impresia de a fi apărate împotriva veleităților italiene“.

MORNING POST scrie că impresia generală este că niciuna din marile puteri nu vrea să ia asupra sa răspunderea de a propune ridicarea sancțiunilor.

NEWS CHRONICLE scrie că poate afirma că în cursul unei conversațiuni private cu d. Eden, d. Litvinov ar fi declarat că Rusia este gata a-și îndeplini, ca toate celelalte țări, obligațiile decurgând din aplicarea sancțiunilor.

Corespondentul din Geneva al ziarului TIMES, scrie că în cercurile italiene se crede că menținerea sancțiunilor este determinată de intenția de a favoriza anumite State.

Corespondentul din Roma al ziarului TIMES scrie că este un secret public, că o parte din membrii partidului fascist și ai marelui consiliu ar vedea cu satisfacție retragerea definitivă a Italiei dela Geneva.

Presă germană.

Presă germană din ultima săptămână a consacrat pagini întregi războiului italo-abisinian și cuceririi Addis-Abebei de către italieni, precum a închinat o seamă de articole și comentarii elogioase la adresa armatelor italiene și politiciii d-lui Mussolini.

Cucerirea Abisiniei de către italieni este considerată de ziarele germane „ca un triumf al unei politici de voință hotărâtă, așezată în slujba intereselor de existență ale unei națiuni puternice și cu strălucite calități de tradiție antică de măreție romană“, precum susține VÖLKISCHER BEOBACHTER, oficiosul hitlerist.

Toute ziarele germane din 4 Mai, anunță „intrarea triumfală al trupelor italiene în Addis-Abeba, după ce capitala a fost incendiată și prădată de cetele de abisinieni, care s'au văzut părăsiți și trădați de Negusul, fugit cu toată familia prin Gibuti în Palestina“.

BERLINER BÖRSEN ZEITUNG din 5 Mai în editorialul intitulat „Succesul și urmările lui“, examinează situația politică creată de biruința italiană în Abisinia și, apoi, încheie astfel:

„Ducele nu este un om de măsură pripite și de succese ușoare, ci dimpotrivă, în toate acțiunile sale politice, precum s'a dovedit și în expediția colonială din Africa orientală, este un om politic de largi și cuprinzătoare perspective. Mussolini își dă seama că prin cucerirea Abisiniei și îndepărtarea Negusului, opera sa nu s'a terminat, ci treaba cea anevoioasă acum începe și, pe câte știm, planurile sale de civilizarea Abisiniei și învrednicirea Italiei de a o poseda, sunt gata luate până în cele mai mici amănunte. Mussolini a lărat întotdeauna, de când conduce destinele Italiei, în spiritul măreției romane și pătruns de ideea înfăptuirii marelui imperiu, care să poată da populației mereu crescânde italiene, puțința de existență și de expansiune. Cu convingere fermă și cu ostenele supraomenești, Ducele a dovedit că știe să-și facă patria fericită“.

VÖLKISCHER BEOBACHTER din 5 Mai, după ce anunță triumfătorul marș al trupelor italiene în Addis-Abeba, descrie scene îngrozitoare de prădăciuni, de jaf și de masacre și incendii, petrecute în capitala abisiniană în ajun, și apoi conchide astfel:

„Badoglio și-a cucerit meritele și laurii printr'un plan magistral conceput și executat admirabil de trupele sale. Italia poate fi cu adevărat mândră de un asemenea fiu, iar marele animator al voinței biruitoare italiene rămâne indiscutabil Mussolini. O recunoaște lumea întreagă și va trebui s'o recunoască și Anglia“.

Toute ziarele germane din 5 Mai publică descrieri înfiorătoare asupra jafului și pârjolului care au transformat Addis-Abeba într'un cimitir de ruine și cenușă, ismăvi de ale bandiților triburilor îndușmănite cu abisinienii și de ale abisinienilor înșiși.

BERLINER TAGEBLATT din 6 Mai, continuând să se ocupe de situația din Abisinia și de efectele politice ale cuceririi Abisiniei, scrie:

„Guvernul britanic, îngrijorat de cucerirea Abisiniei de către italieni, încolțit de adversarii politici: liberali și laburiști în Camera Comunelor, caută să găsească totuși o ieșire „onorabilă“ din acest bucluc italo-abisinian, și atât primul-ministru Baldwin, cât și ministrul de externe Eden, se străduiesc să încerce toate abilitățile și toate argumentele diplomatice, ca să iasă din impas. Nădejdea cea mare e strămutată tot la nefericita Ligă a Națiunilor, unde d. Eden voeste să conducă personal debaterile. Se pare că Anglia voeste să întrebuițeze alianța Franței, a Franței lui Leon Blum și a tovarășilor lui defetiști, ca să scape din încercătură, determinând-o să înceteze părtinirea Italiei mai departe și să pretindă Italiei mărginirea ei numai la protectorat și nu la anexiune.

„Dar, guvernul englez se înșală dacă crede că poate să-l încerce pe Mussolini cu asemenea gogorițe. Uită că Ducele, deși a sleit mijloacele financiare în expediția colonială din Africa, are puternica susținere a populației italiene fanatizate, simpatia unei foarte mari părți a opiniei publice europene și dibăcia de-a ști să prezinte lumii întregi opera sa drept o operă animatoare și răspândirea de civilizație și de romanitate“.

BERLINER BÖRSEN ZEITUNG din 7 Mai publică un articol intitulat: „Cel mai mare războiu colonial“, în care autorul își ia osteneala să arate cu cifre statistice și cu documente, că războiul italo-abisinian, care s'a sfârșit deunăzi, a fost cea mai formidabilă expediție colonială, care a durat șapte luni, a costat miliarde de lire și a întrebuințat cea mai mare armată motorizată care s'c întrebuințat vreodată într'un războiu colonial. După ce trece în revistă toate fazele luptelor din Abisinia, autorul încheie, afirmând că „Mussolini va ști să transforme Abisinia într'un pământ de rodnicie și civilizație romană“.

Același ziar scrie:

„Pacea romană nu va fi o pace de târguiești, ci una de înaltă misiune civilizatorie.

„In Camera Comunelor, opoziția laburistă a acuzat guvernul britanic că a încurajat Abisinia la rezistență și războiu, ca apoi s'o părăsească și să discrediteze Geneva. Cu toată apărarea d-lui Eden și tăgăduirea acestor adevăruri, așa este cu adevărat, așa s'a întâmplat și lumea întreagă, în frunte cu Negusul și abisinienii lui, susțin acest adevăr erud, fiindcă politica engleză și aici s'a dovedit aceeași, o politică de negustori care au știut să ademenească pe Negus să-și verse grelele milioane de lire pe armamentul și munițiile britanice“.

VÖLKISCHER BEOBACHTER din 7 Mai subliniază că d. Eden a avut de suportat atacuri vehemente în Camera Comunelor din partea opoziției liberalo-laburiste, dar Sir Austen Chamberlain a isbutit să-l ajute, afirmând cu prestigiul său că „practicarea mai departe a politicii sancționiste nu mai are niciun rost astăzi și ar fi împreunată cu o serie de primejdii și de pagube incalculabile pentru Marea Britanie și chiar pentru Europa, așa încât nici violența nu-și mai are rost“.

VÖLKISCHER BEOBACHTER din 10 Mai, vorbește în editorial de „Imperiul Italiei“, spunând, între altele, că „e foarte firesc ca după o asemenea victorie și cucerire a unui așa de imens teritoriu ca Abisinia, Italia să se gândească la proclamarea imperialității. Aceasta corespunde și realităților teritoriale dobândite și tradiției romane, deși face sânge rău Mării Britanii“.

Trimesul special al gazetei pe frontul abisinian d. Job Hinsemann, publică un articol, în care descrie îngrozitoare scene de jaf și pârjol, petrecute în Addis-Abeba, înainte de intrarea trupelor italiene și apoi afirmă, ca martor ocular, că „Negusul a ordonat distrugerea capitalei Abisiniei, dând libertate tuturor să prade și să se înavuțească, pentru ea între timp el să poată fugi“.

BERLINER BÖRSEN ZEITUNG din 10 Mai, după ce anunță oficial proclamarea imperiului italian, cu anexarea Abisiniei la Italia, conferirea titlului de împărat Regelui Victor Emmanuel al III-lea și de Vice-Rege marelui Badoglio, încheie:

„Anglia nu întinde Negusului niciun punct de împăcare sau de ocrotire, comunicându-i că vizita sa la Londra nu e dorită și că îndrumarea lui spre Geneva n'ar ușura și n'ar rezolvi nimic, ci mai ouminte ar fi, dacă ar rămâne în Palestina cu familia.

„Cele 158 de lăzi aduse de Negus cu sine la Ierusalim, cântăresc 9.000 de kg și conțin aur în 35 din ele și 123 argint în taleri Maria-Theresia“.

Ziarul mai anunță că generalul Graziani a fost ridicat la rangul de mareșal.

Presa germană, cu data de 13 Mai, comentează cu un viu interes semnificația plecării delegației italiene din Geneva. Ziarele cred că o reluare a legăturilor între Italia și Societatea Națiunilor este, după cele petrecute, aproape imposibilă.

BERLINER TAGEBLATT serie: Plecarea baronului Aloisi, corespunde cu întreaga politică italiană de până acum față de Societatea Națiunilor. Dela abținerea Italiei din chestiunile europene și până la retragerea completă din Societatea Națiunilor nu este decât un pas“.

BERLINER LOKALANSEIGER serie: „După însăși concepția italiană, ar trebui să urmeze acum un al doilea pas. Nimeni nu știe însă ce se va întâmpla. Se va vedea dacă d. Mussolini va trage ultima consecință logică, părăsind Societatea Națiunilor“.

Presa sovietică.

Ocupându-se de eventualele consecințe ale victoriei Italiei în Abisinia, ziarul ECONOMICESCAIA JIZNI, cu data de 8 Mai, afirmând că Abisinia a fost întotdeauna obiectul pretențiilor „imperialiste“ ale marilor puteri, constată că și de data aceasta „Anglia va căuta să se înțeleagă cu Italia asupra împărțirii Abisiniei“, crede că încercarea aceasta nu va avea succes și în încheiere, spune:

„Întărirea pozițiilor imperialismului italian, mărește primejdia unui nou războiu imperialist. Ea desleagă mâinile Germaniei fasciste în Europa și ale Japoniei, imperialiste în Extremul Orient. Aceasta cu atât mai mult, cu cât agresiunea italiană a rămas până acum nepedepsită. În același timp, faptul acesta trebuie să contribuie la strângerea rândurilor tuturor prietenilor păcii și să accentueze în atmosfera politică, atât de încordată actualmente, legată pentru pace în scopul de a preveni (sau cel puțin de a amâna cât mai mult), izbucnirea unui nou măcel mondial“.

D. Carl Radek publică în IZVESTIA din 6 Mai un articol intitulat „Sfârșitul Abisiniei“, în care analizează raporturile dintre lumea capitalistă și sistemul colonial, spunând următoarele:

„În fața ochilor întregii lumi, o mare putere înarmată după cele din urmă metode științifice, distruge independența unei națiuni mici și înapoiate, care s'a opus până la ultima picătură de sânge. Sute de corespondenți descriu acest spectacol, și alte sute de operatori cinematografici, îl înregistrează“.

„Nu este nimic straniu în faptul că burghezul european citind aceste descrieri, nu resimte nicio stare sufletească și că nu înregistrează însemnătatea acestor fapte.“

„Lumea capitalistă s'a născut din noroiul și sângele luptelor coloniale. Fundamentul său este construit pe oasele milioane de țărani coloniali, pe care i-a transformat în sclavi, ocupându-i de comerțul lor. Aproape toate puterile capitaliste posedă imense imperii coloniale, unde un grupuleț de albi domnește asupra sutelor de milioane de țărani și muncitori coloniali.“

„Deși lumea capitalistă simte că bazele coloniale se elatină, ea nu vrea să renunțe la această pradă. Deși în timpul războiului, popoarele coloniale au primit promisiunea de a fi eliberate din sclavaj după războiu nicio țară n'a vrut să renunțe la colonii.“

„Protestele membrilor burghezi din Societatea Națiunilor contra cuceririi Mancuierei de către Japonezi și contra agresiunii Italiei, au fost lipsite de orice suport moral.“

„Lupta Societății Națiunilor contra agresiunii italiene, întreprinsă de Statele imperialiste, care ele însăși se bazează pe imperii coloniale, a avut drept rezultat o stare critică a practicii imperialiste, care dovedește că am ajuns la o perioadă de decădere a capitalismului.“

„Dar incapacitatea Ligii Națiunilor de a lupta contra politicii agresive a imperialismului italian, va avea însemnate repercusiuni asupra viitorului său, cât și asupra întregii omeniri. Marea masă a popoarelor coloniale, prezintă o majoritate de oameni care nu dorm, care posedă o presă și care cunosc pozițiunea fiecărei mari puteri.“

„Perioada de apunere a capitalismului și de zdruncinare a sistemului imperialist, este în același timp, perioada de creștere a conștiinței naționale a popoarelor celor mai înapoiate.“

„Victoria italiană nu înseamnă sfârșitul Abisiniei, ci din contra începutul luptei popoarelor abisiniene contra asupririi și exploatării imperialiste.“

„Nu există Stat între puterile capitaliste, care să pue mai presus de interesele sale personale de participare la împărțirea coloniilor, independența vreunui Stat mai slab. Numai Uniunea Sovietelor a rămas pe o pozițiune aparte în conflictul italo-abisinian, susținând un principiu străin de orice ocupațiunii imperialiste.“

„Politica Uniunii Sovietelor, care o desparte principial de politica altor State membre ale Societății Națiunilor, are o însemnătate internațională și va aduce mari foloase în viitor.“

„Uniunea Sovietelor s'a folosit de calitatea sa de membră în Societatea Națiunilor, spre a aduce la îndeplinire programul său cu privire la agresorul imperialist“.

„Istoria își va aduce aminte în viitor de aceste cuvinte, pronunțate de tovarășul Molotov, și n'o vor uita nici popoarele coloniale“.

Comentând hotărîrea guvernului italian de a anca Abisinia și svonurile privitoare la o reformă a Societății Națiunilor, presa sovietică cere stăruitor menținerea sancțiunilor și întărirea obligațiilor de asistență mutuală.

Exprimând un punct de vedere unanim, JOURNAL DE MOSCOU din 12 Mai scrie:

„Slăbiciunea Societății Națiunilor nu se datorește slăbiciunii pactului, ci șovăirilor puterilor de a se sluji de toate mijloacele prevăzute de pact în lupta împotriva agresorului.“

„Sancțiuni automate în toate cazurile de agresiune și împotriva tuturor agresorilor sunt necesare“.

Presa polonă.

KURJER WARSZAWSKI din 4 Mai publică, sub titlul: „După triumful italian și înfrângerea abisiniană“, un articol de fond, în care se ocupă de criza Ligii Națiunilor, care, după victoria Italiei, s'ar fi accentuat și mai mult.

Ziarul scrie, între altele: „Autoritatea acestei instituțiuni este complet sdruncinată și nimeni nu poate avea încredere în intervențiunea ei materială, în importanța morală a votului ei, nici în dispozițiunile și promisiunile ei“.

Același ziar din 7 Mai afirmă în articolul său de fond, intitulat: „După cucerirea Abisiniei“, că, Liga Națiunilor este o ficțiune, solidaritatea puterilor o utopie, iar

simful de conservare al celor mai multe State se află în fașă. „Finalul în Africa este tragic pentru Abisinia — în Europa pentru Liga Națiunilor“.

CZAS cu data de 7 Mai, publică, sub titlul: „Dreptul învingătorului“, un articol, în care dorește Italiei să se bucure în curând de roadele victoriei sale, pe care le-a meritat pe deplin prin energia, perseverența și activitatea ei.

Același ziar, în ziua de 9 Mai, publică, sub titlul „Criza Ligii Națiunilor“, un articol de fond, în care afirmă că neputința Ligii în chestiunile internaționale, precum și descompunerea ei internă, nu s'a evidențiat niciodată atât de mult ca în conflictul abisinian.

Ziarul scrie în continuare: „Se pare că această instituție nu se va mai ridica după această înfrângere. Dacă vrea să mai existe, ar trebui complet reorganizată. Menținerea Ligii este necesară în interesul marelui idei în numele căreia a fost înființată, deci, reorganizarea ei este o problemă importantă și actuală și merită o efortare generală și grabnică“.

WARSAWSKI DZIENNIK NORODOWY scrie în numărul său din 8 Mai:

„Curentul naționalist care a învins în Italia, precum și forțele militare și politice au dat acestei țări o poziție politică mult mai puternică decât a avut-o înainte de expediția abisiniană. În viitor, acest fapt trebuie luat în considerare“.

Iar în numărul său din 9 Mai scrie următoarele:

„Victoria marelui Badoglio este victoria principilor care constituie baza civilizației și a culturii întregi a popoarelor din Europa Occidentală“.

ILUSTROWANY KURJER CODZIENNY publică în numărul său din 8 Mai un reportaj entuziast asupra lui Mussolini, precum și un articol care previne de a urmări o politică antiitaliană.

Ziarul scrie între altele: „D. Eden, adepții sancțiunilor, precum și Liga Națiunilor, au pierdut prima priză. Vesteste aceasta răsunetul armelor de pe lângă Addis-Ababa. Să se ferească de a doua priză, deoarece atunci armele vor zângăni și în Europa“.

ROBOTNIK din 8 Mai, scrie despre „Liga Națiunilor“ următoarele:

„Liga Națiunilor este un cadavru viu. Nu se va renaște fără o căință corespunzătoare și fără a da satisfacție pentru crima săvârșită asupra Abisiniei“.

Urmările victoriei Italiei în politica externă nu vor fi, după părerea ziarului, prea favorabile pentru pacea generală.

GONIEC WARSAWSKI din 8 Mai își arată simpatia pentru fascismul italian, subliniind momentul creșterii puterilor Italiei în urma guvernării d-lui Mussolini.

Ziarul scrie între altele: „Se dovedește că Anglia, cu tot ajutorul internaționalelor socialiste, care visau prăbușirea fascismului și a dictaturii lui Mussolini, nu se simte capabilă de a împiedeca desfășurarea puterii Italiei“.

În continuare, ziarul atrage atențiunea asupra creșterii influenței Italiei în Europa dunăreană, și în fine, își exprimă părerea că ocuparea Abisiniei de către Italia va avea ca urmare slăbirea Germaniei, deoarece va trece din tabăra Statelor nemulțumite, creată de Germania, în tabăra Statelor satisfăcute“.

Presa cehoslovacă.

NARODNI LISTY din 10 Mai publică un lung articol, semnat de dr. Karel Kramar, în care autorul se ocupă de Liga Națiunilor, de „bazele greșite pe care a fost construită“ și de criza în care se află astăzi.

Autorul afirmă că Abisinia ar fi existat astăzi, dacă nu s'ar fi bazat pe Anglia, ci ar fi încheiat pacea cu Italia într'un moment oportun, și apoi încheie:

„Liga Națiunilor ar trebui să fie adevărata conștiință a popoarelor, pentru a fi ceea ce dorim cu toții, adică o instituție care ocrotește pacea și apără pe cei slabi de supremația celor tari“.

Presa iugoslavă.

POLITICA din 11 Mai, sub titlul: „Oare Anglia va apăra și mai departe Absinia?“, publică, pe prima pagină, un editorial sub semnătura d-lui A. Vidaković, în care autorul se ocupă de atitudinea ce o va adopta Marea Britanie la Geneva după înfrângerea abisiniană:

„Menținerea sancțiunilor, în afară de faptul că ar putea, pe de o parte, să satisfacă sferile politice care doresc să salveze prestigiul Societății Națiunilor, pe de altă parte ar asigura interesele Imperiului Britanic, încât Anglia să nu fie expusă pericolului vreunui conflict. Însă această politică nu poate salva Abisinia, urmărind să slăbească Italia pentru a asigura Anglia.“

„Cu alte cuvinte, conchide ziarul, această politică ar cuprinde în întregime numai interesele imperialiste ale Angliei“.

Presa evreiască din străinătate.

Cotidianul evreesc, HAINT din Varșovia, cu data de 10 Mai, arată că soarta Abisiniei este pecetluită, dar nici sancțiunile nu vor mai dăinui mult.

„Parlamentul englez a trecut repede la ordinea zilei, sfârșind cu tragedia ultimului Stat independent din Africa.“

„Vina este a Negusului, care, în naivitatea sa, a crezut că conștiința lumii va salva independența și integritatea împărăției sale.“

„Astăzi ce rost mai au sancțiunile dictate împotriva agresorului?“

„Nu mai e nicio mirare că și împotriva lui Hitler nu se va întreprinde nimic privitor la militarizarea Rinului. Din contră, agresorii sunt bine răsplătiți pentru triumful lor. Nu va trece multă vreme și vom afla despre încheierea unui împrumut pentru Italia pe piața din Londra. Mai bine nu se mai poate“.

DUPĂ DENUNȚAREA TRATATULUI DELA LOCARNO

Presa germană.

Ziarele germane, cum era și firesc, au dat ospitalitate deplină textului chestionarului guvernului englez trimis Germaniei, cu rezultat al înțelegerii puterilor locarniene asupra denunțării tratatului dela Locarno, provocată de Germania prin ocuparea zonei demilitarizate renane.

Presa germană a început imediat după cunoașterea textului, comentariile asupra chestionarului englez.

VÖLKISCHER BEOBACHTER din 7 Mai scrie:

„Intrevederea, în cursul căreia Sir Eric Phipps, ambasadorul Mării Britanii la Berlin, a remis d-lui von Neurath, ministrul de afaceri străine al Reichului, chestionarul guvernului englez, a durat aproape o oră. Ambasadorul britanic, remițând documentul, l-a însoțit de explicații verbale pentru a preciza și sublinia unele puncte din chestionar.

„In cercurile oficiale germane se păstrează o mare rezervă asupra primirii pe care guvernul Reichului o va face chestionarului britanic. „Este vorba, declară aceste cercuri, de un document extrem de important“.

„Serviciile Ministerului de Afaceri Străine examinează chestionarul cu o deosebită grijă.

„D. Hitler n'a luat cunoștință de chestionarul britanic, deoarece se găsește actualmente la München, unde sunt întruniți toți conducătorii partidului național-socialist, pentru a discuta „chestiuni importante de politică internă“.

BERLINER TAGEBLATT din 7 Mai crede a și că chestionarul britanic se ocupă numai de „propunerile germane care urmăresc garantarea păcii în Europa“ și nu conține nimic referitor la chestiunea rhenană sau la „perioada intermediară“.

Ziarul adaugă că „chestiunile tratate în memoriul britanic sunt foarte importante și că este nevoie să fie studiate cu grijă de guvernul german“.

DEUTSCHE DIPLOMATISCH-POLITISCHE KORRESPONDENZ din 9 Mai comentând chestionarul britanic, scrie:

„Există unele indicii ca publicarea acestui chestionar slujește aproape aceleași scopuri care au fost urmărite și prin reproducerea documentelor cuprinse în Cartea Albă britanică. Această impresiune este cu atât mai puternică cu cât chestionarul guvernului englez conține anumite amănunte care nu se explică pe deantregul numai prin dorința de a da sau de a obține răspunsuri.

„Astfel, dacă, de pildă, documentul britanic se rostește împotriva concepției istorice germane a premisei și a caracterului anumitor tratate, nu se înțelege prea bine pentru ce această concepție n'ar fi compatibilă cu planul de pace german și cu obiectivul pe care guvernul britanic îl pretinde pentru acțiunea sa actuală.

„Guvernul german va favoriza toate eforturile pentru a pune în lumină importanța și sensul propunerilor germane, deoarece el salută orice atitudine și orice măsură proprie să grăbească rezolvarea situației. Totuși nu este practic de a se lua ca punct de plecare, spre pildă în chestiunea securității orientale, condiții prealabile care au devenit între timp zadarnice dela încheierea pactului franco-sovietic. O astfel de alianță militară, care în mod vădit este îndreptată împotriva Germaniei, a creat nu numai din punct de vedere militar o situație nouă și a-

menințătoare pentru Germania, dar prin emanciparea sa de sub dispozițiile statutului Societății Națiunilor, această alianță a compromis existența și valoarea sistemului genevez în această parte a Europei.

„Se constată că în chestionarul britanic nu se face nicio aluzie la această stare de lucruri, ceea ce nu va fi totuși o piedică la studierea cu grijă a acestui document de către autoritățile germane. Reichul, încheie publicația germană, are din cauza situației sale în centrul Europei, cel mai viu interes ca să înlăture orice tensiuni care ar apăsa asupra continentului și ar amenința pacea“.

BERLINER BÖRSEN ZEITUNG din 9 Mai anunță că „d. Eden planuește o vizită la Berlin, ca să tâlmăcească direct guvernului german înțelesul întrebărilor din chestionarul englez și să aibă un schimb de vederi la fața locului cu d. Hitler“.

„Această călătorie este provocată, pe cât se spune, de nedumerirea produsă în opinia publică engleză de rostul întrebărilor din chestionar“, pretinde ziarul.

BERLINER TAGEBLATT din 9 Mai anunță că „o parte din presa engleză critică în bună parte chestionarul englez, socotind că întrebările au fost puse cu vădită vrăjmășie contra Germaniei.

Oficiul VÖLKISCHER BEOBACHTER din 9 și 10 Mai se abține dela orice comentariu, mărginindu-se numai la publicarea textului chestionarului și anunțând că după examinarea lui de către cancelarul Hitler, presa își va spune cuvântul ei răspicat.

Presa franceză.

Ziarele din 9 Mai fac, în general, o primire destul de favorabilă chestionarului britanic remis guvernului din Berlin.

PETIT PARISIEN scrie: „Redactat în termeni curtenitori și împăciunitori, documentul cuprinde totuși principalele cereri de lămuriri, pe care guvernul francez dorea să le vadă puse în chestionar. Întrebările sunt puse cu abilitate și diplomații din Berlin vor avea unele greutăți pentru a eluda răspunsul. Germania are acum din nou cuvântul. Dacă vrea ca negocierile să poată avea loc, ea va trebui să-și desvăluie intențiile“.

EXCELSIOR scrie că, în cercurile Ministerului de Externe se regretă o oarecare lipsă de claritate a chestionarului britanic, care pare a fi părăsit cu totul chestiunea perioadei de tranziție, pe care chiar el o ridicase la Londra. Mai regretabilă încă este lipsa oricărei aluzii la fortificațiile pe care Reichul a și început să le ridice în zona renană.

LE MATIN crede că documentul trădează în deosebi, dorința Angliei de a se ajunge la negocieri asupra problemelor europene. „Cu oarecare rezerve, trebuie să recunoaștem totuși, că toate întrebările pe care Franța voia să le pună Berlinului, au fost puse de Londra, toate, încheie ziarul, afară de aceea a repartiției coloniilor“.

LE JOURNAL subliniază de asemenea, că problema colonială este lăsată de o parte în chestionarul britanic, deși constituie una din revendicările esențiale ale Reichului, asupra căreia ar fi fost necesare precizuni.

L'OEUVRE scrie: „Quai d'Orsay este destul de satisfăcut de chestionarul britanic. Proiectul d-lui Flandin nu mai este totuși de recunoscut. Anglia a înlocuit tonul de admonestare printr'un ton de negocieri. Franța crede că guvernul englez poartă întreaga răspundere pentru inițiativa luată și că numai viitorul va putea arăta dacă a avut dreptate. Toate chestiunile sunt abordate, deși nu în felul în care s'ar fi putut spera la Paris. Lipssește însă, întrebarea: „Pentru ce Germania oferă o securitate destul de reală la Apus și nicio securitate la Răsărit“.

In ECHO DE PARIS, d. Pertinax scrie: „Un chestionar de acest fel nu ar avea valoare decât dacă ar fi urmat de o sancțiune: războiul preventiv. Nimeni nu poate crede însă, că guvernul Baldwin, chiar dacă ar primi cel mai provocator răspuns, s'ar hotărî la o asemenea extremitate. De aceea, somațiunea adresată Germaniei riscă să facă mai mult rău decât bine“.

LA RÉPUBLIQUE constată:

„Astfel cum este redactat chestionarul britanic, pune guvernului Reichului un oarecare număr de întrebări precise.

„Din acest punct de vedere, memorandumul englez oferă un interes neîndoielnic, care nu trebuie nesocotit în Franța.

„Chestiunea care se pune totuși, este de a ști, care va fi atitudinea Angliei, în cazul când răspunsul german ar fi nesatisfăcător ori dilatoriu.

„Dacă toate eforturile Angliei nu ar avea alt rezultat decât ael de a oferi d-lui Hitler, prilejuri de noi revendicări, față de care ne-am înclina, ar fi ceva lamentabil.

„De aceea este de dorit că d. Eden, nu va îngădui ca încercarea meritorie a guvernului englez, care ar putea aduce un mare serviciu păcii europene, să evolueze într'o direcție, contrarie scopului propus“.

LE TEMPS din 10 Mai scrie în legătură cu chestionarul britanic remis guvernului Reichului:

„Anglia vrea să știe, în definitiv, dacă guvernul Reichului se consideră actualmente în situația de a încheia tratate sincere, cu voința de a le respecta și de a le menține. Un răspuns clar și lămurit este necesar, pentru a avea asigurarea că Germania nu va mai proceda cum a făcut până acum față de tratatele internaționale.

„Pe de altă parte, Germania fiind dispusă, precum declară în memorandumul dela 31 Martie, de a încheia tratate de neagresiune cu vecinii ei imediați dela apus, din Sud și dela răsărit, de ce ar refuza ea dacă intențiile îi sunt curate, să cuprindă în acest sistem, la răsărit, atât Uniunea Sovietică, Letonia și Estonia, cât și celelalte țări limitrofe ale Reichului?

„Chestionarul britanic nu face nicio aluzie, revendicărilor coloniale ale Germaniei, dar putem fi asigurați că englezii se rezervă de a trata ulterior această problemă cu cea mai mare atenție.

„Oricât de greu i-ar veni să dea răspunsuri clare la întrebările puse de Anglia, guvernul german este dator să o facă, pentru lămurirea opiniei internaționale, punând astfel capăt oricăru echivoc“.

JOURNAL DES DÉBATS, cu aceeași dată, scrie:

„Nu putem, actualmente, să ne așteptăm la nimic bun dela demersul englez, mai ales dacă este urmat de o călătorie a lordului Halifax la Berlin. E extraordinar că experiențele făcute nu învață nimic pe diplomați care, pentru că au incredere în virtutea cuvintelor, merg din insucces în insucces. Ar fi altele de făcut pentru a stabili pacea pe baze solide“.

Presa engleză.

Politica guvernului englez față de Germania în urma actului dela 7 Martie, cauzează comentarii destul de vii în presa engleză, menținând opinia publică împărțită după culoarea partidului pe care-l susține ziarul respectiv. Astfel,

NEWS CHRONICLE din 4 Mai, consideră că chestiunile puse Germaniei sunt de natură platonice, mai mult un comentariu amical asupra propunerilor Germaniei dela 1 Aprilie.

E de părere că guvernul britanic trebuia să trimită Germaniei un chestionar precis asupra intențiilor Angliei în politica Europeană și mondială, satisfăcând în felul acesta dorința puterilor locarniene.

„Un astfel de chestionar, adaugă ziarul, în loc de a liniști Europa, va mări tensiunea internațională, până la un punct de neîndurat. Iar pe de altă parte, prestigiul britanic, destul de scăzut dela rezbou încoace, nu va câștiga nimic printr'un atare procedeu, chestionarul nefiind altelea decât un comentariu bazat pe presupunerea de bună credință din partea Germaniei“.

TIMES din 6 Mai scrie un articol de fond în care-și arată părerea că nu este nevoie a se trata chestionarul ca un document secret, dar nici să se imite exemplul dat de Germania de „diplomație deschisă“, urmat și de Franța în răspunsul ei.

Crede că guvernul englez, după ce va fi trimis chestionarul și va lăsa să treacă un interval de timp rezonabil pentru studierea lui, va reveni la vechiul proiect de a trimite un ministru la Berlin pentru a discuta înainte de a se da vreun răspuns iremediabil.

THE TIMES din 8 Mai este informat de corespondentul său din Berlin, că asupra chestionarului formulat de guvernul britanic cu privire la propunerile de pace făcute de Germania, nu se va publica nicio informație — în cercurile semi-oficiale însă ele sunt considerate ca fiind prezente sub o formă politicoasă, dar complicată.

Crede a ști că va mai trece câțva timp până când Germania își va da răspunsul.

Se constată, cu satisfacție că chestiunile britanice nu se raportă la titlul care tratează despre stagiul intermediar al negocierilor; ci numai la partea constructivă a politicii d-lui Hitler.

Se spune că Führerul nu va fi confruntat cu chestiuni referitoare la schimbările teritoriale pe care le are în vedere — dar că i se va cere să precizeze cum crede guvernul german că vor cadra pactele bilaterale de neagresiune propuse de Germania cu sistemul general de securitate.

„Se poate afirma cu siguranță, scrie ziarul, că guvernul german va da cea mai serioasă atențiune chestiunilor puse de guvernul britanic“.

MANCHESTER GUARDIAN din 8 Mai este informat din Berlin — din sursă înaltă oficială, — că „memoriul englez despre propunerile de pace ale d-lui Hitler este redactat în termeni foarte politicoși, dar este un document complicat care necesită un studiu amănunțit“.

Constată mai departe că la Berlin se crede că documentul va da de gândit diplomaților germani, care cred că el ridică atât chestiunea colonială, cât și problema dacă Germania se consideră acum că și-a ajuns la „egalitate“.

Presa engleză.

Ziarele engleze din 9 Mai, aprobă aproape, în unanimitate, tonul moderat al întrebărilor ce se cuprind în chestionarul pe care guvernul englez l-a remis la Berlin.

MANCHESTER GUARDIAN explică în felul următor publicarea grabnică a documentului în chestiune:

„Se hotărâse în principiu ca acest document să nu fie publicat, deoarece întrebările aveau un caracter foarte presant, deși, în formă, tonul era foarte curtenitor. Dar încercarea făcută de Wilhelmstrasse de a înșela opinia publică, a făcut necesar să se revină asupra acestei chestiuni“.

TIMES scrie că textul a fost publicat deoarece fiind comunicat mai multor guverne, era fatal să fie cunoscut și s'ar fi putut să fie prezent sub o formă trunchiată. După ce subliniază tonul curtenitor al întrebărilor, „Times“ scrie că ar fi de dorit ca de aci înainte conversațiile să iasă din faza schimburilor de documente. „O vizită a unui ministru britanic la Berlin ar permite continuarea discuțiilor fără echivoc și fără nesiguranță asupra intențiilor celor două părți“.

DAILY HERALD își exprimă speranța că guvernul german nu se va lăsa înșelat de tonul amical al chestio-

narului și cere d-lui Hitler să privească faptele în față. „Oricât de desagreabilă ar putea fi aceasta, d. Hitler trebuie să înțeleagă că în lumea întreagă există îndoeii față de intenția Germaniei de a respecta dreptul și de a menține pacea în Europa răsăriteană“.

NEWS CHRONICLE însă apreciază cu severitate tonul prea amical al chestionarului, care constituie chiar o invitație la răspunsuri evasive.

SUNDAY TIMES din 10 Mai scrie:

„Curtoazia și prietenia formează caracteristica generală a chestionarului înmănat Germaniei. Scopul întrebărilor a fost strict limitat la chestiuni ce nasc direct din propunerile d-lui Hitler. Ele nu conțin nimic care să creeze dificultăți cancelarului german. Din contra, îi dau, după credința noastră, cea mai bună ocazie să răspundă în termeni cât mai puțin dubioși.

Chestiunile deși sunt concise și clare, cer însă un răspuns ce nu poate fi sumar, deoarece scopul lor este să lămurească, iar nu să încheie. Ele sunt menite să deschidă, iar nu să închidă discuțiile; iar conversațiile personale conduse la Berlin cu ocazia vizitei unuia sau mai mulți miniștrii englezi, pot dovedi foarte bine care e într'un viitor apropiat modalitatea cea mai bună de a merge mai departe pe calea concilierii“.

PROBLEMA AUSTRIACĂ

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Presa austriacă.

Cu data de 5 Mai NEUES WIENER ABENDBLATT, sub titlul: „Inarmare pașnică, scrie cu privire la memoriul Austriei: „Tratatul de pace a însărcinat Austria cu misiunea să-și păstreze independența. Ar fi absurd să i se refuze în timpuri critice mijloacele prin care poate împlini acest postulat.

„Statul nostru privește legea serviciului federal ca un act care este menit să sprijine și să garanteze pacea în Europa și securitatea tuturor“.

Presa franceză.

LE FIGARO din 5, 6 și 8 Mai publică o serie de trei articole, în urma unei anchete făcute la Viena de către corespondentul său special d. Wladimir d'Ormesson. În primul articol ziaristul francez se ocupă de situația internă a Austriei:

„Există două probleme în Austria. Una care este internă și se aplică regimului actual Cealaltă care este externă și e în funcție de poziția Austriei în Europa.

„Aceste două probleme sunt strâns solidare. Ceea ce influențează asupra uneia are repercusiuni asupra celeilalte.

„Nu le putem deci disocia“.

În al doilea articol, ocupându-se de d-nii Schuschnigg și Starhemberg, recunoaște că oricât de diferiți ar fi prin temperament, ei sunt și vor rămâne uniți în sarcina patriotică ce au moștenit dela răposatul cancelar-martir, Dollfuss.

„Apoi d. Wl. d'Ormesson, examinează situația politică internă a Austriei, și poziția acesteia față de Germania, de Franța, de Mica-Înțelegere, adică, față de Europa.

În fine, al treilea articol care examinează „pericolul german, d-se scrie:

„Adevăratul risc constă într'o erupțiune brutală, subită, a forțelor germane. Coloane armate, intrând într'o noapte, ca trăsnetul, după maniera hitleristă...

„Dar aceasta ar însemna atunci violarea graniței, pe scurt, — chiar dacă trupele Reichului n'ar trage niciun foc de pușcă. — agresiune caracterizată.

„În contra unei atari agresiuni, guvernul austriac ar reacționa imediat. Totuși, reacțiunea sa, este evident, n'ar fi suficientă.

Ea n'ar putea avea decât sensul unui semnal de alarmă. Aci, conchide d. d'Ormesson, intrăm în însuși miezul problemei austriace care este o problemă europeană prin excelență“.

Presa engleză.

MORNING POST din 4 Mai publică o corespondență din Viena, că abia acum s'a făcut primul pas în aplicarea legii privitoare la confiscarea bunurilor familiei domnitoare, votată vara trecută. Măsura constă în înființarea unui fond de familie pentru întreținerea membrilor familiei Habsburg. Între aceștia, afară de fosta împărăteasă Zita și copiii săi, intră toți arhiducii și arhiducesele care sunt cetățeni austriaci.

SITUAȚIA POLITICĂ DIN FRANȚA

Presa franceză.

Hotărîrea guvernului de a lua toate măsurile pentru apărarea francului, se bucură de o foarte bună primire în toată presa din 7 Mai.

PETIT JOURNAL scrie: „Banca Franței a ridicat taxa scontului și bursa pare să fi primit bine această măsură. Este important să știm să ne păstrăm calmul și sângele rece. Nu trebuie ca moneda noastră să cadă pradă speculației. Franța întreagă va veghea“.

LE JOURNAL declară: „Mișcarea fondurilor Caselor de economii, care constituie tot atât ca și bilanțul Băncii Franței, un barometru al încrederii, pare să fie mai încreștă și în consecință mai puțin alarmantă“.

În ziarul LE POPULAIRE, d. Paul Faure, secretarul general al partidului socialist, scrie: „Oamenii de stat ai partidelor politice conservatoare ca și grupurile bancare și industriale, au dat greș. Sforțările lor au fost zadarnice și dezastruoase. Ei se înșeală dacă cred că manevrele lor vor rămâne fără răspuns și că vor intimida partidul în care poporul și-a pus încrederea și pe care l-a însărcinat cu un mandat precis. Este sigur, că efectul va fi cu totul contrar. Ei se înșeală atunci când se cred foarte puternici, deoarece puterea lor rezultă din slăbiciunea guvernelor. Impotriva unui guvern care va voi să lucreze pe baza mandatului majorității cetățenilor și care se va sprijini pe masele populare, împotrivirile reacțiunii și comploturile bisericuțelor, vor fi înlăturate cu ușurință“.

Ziarele ECHO DE PARIS și L'OEUVRE fac pronosticuri asupra viitoarei formații guvernamentale. ECHO DE PARIS declară că prezența d-lui Leon Blum la Ministerul Afacerilor Străine, este puțin probabilă. Însă a d-lui Paul Boncour este foarte posibilă. Ziarul citează, de asemeni, și numele d-lor Georges Bonnet și Herriot, „care este foarte puțin entusiast și ar prefera președinția Camerei“.

Ziarul L'OEUVRE scrie textual: „D. Leon Blum ar lua președinția consiliului de miniștri, fie fără portofoliu, fie cu portofoliul Afacerilor Străine. În primul caz d. Paul Boncour ar fi ministru al Afacerilor Străine, iar în cazul al doilea ar fi ministru de războiu. D. Daladier ar fi vicepreședinte al consiliului de miniștri și titular la Ministerul de Justiție, afară de cazul când ar prefera Ministerul de Războiu și ar consimți să lase Ministerul de Justiție d-lui Yvon Delbos, radical socialist“.

Ziarul L'OEUVRE, ca și ziarul ECHO DE PARIS, cred că d. Albert Sarraut va lua portofoliul marinei, d. Cot, Ministerul Aerului și d. Vincent Auriol, socialist, Ministerul Finanțelor. Deputatul socialist Salengro ar urma să ia portofoliul internelor.

Atât ECHO DE PARIS cât și L'OEUVRE, afirmă că d. Herriot ar voi ca rămânând în afară de guvern, să poată fi ales președinte al Camerei.

Examinând diferitele programe ale partidelor care alcătuiesc Frontul popular, JOURNAL DES DEBATS, socotește că aceleași sarcini se impun tuturor partidelor.

„Situația Europei, scrie ziarul, impune mereu aceleași probleme, oricare ar fi guvernul și oricare ar fi preferințele sale ideologice. Trebuie ca moneda să rămână intactă și trebuie ca apărarea națională să fie puternică.“

„Toate expediențele din lume nu înlocuiesc condițiile permanente ale oricărei vieți politice, iar afacerile merg bine numai în cadrul ordinii și încrederii. Chestiunea politică domină deci totul: socialiștii trebuie în primul rând să facă dovadă în fața opiniei publice, cât valorează ca oameni de guvernământ“.

D. Leon Blum asigură în LE POPULAIRE din 7 Mai că este interpretul credincios al „frontului popular“ și în special al partidelor socialist și comunist.

„Ar fi ceva tragic, scrie d-sa, ceva cu adevărat de desnădăjduit, dacă Marea Britanie ar fi lipsă dela dezbateră marilor cauze tocmai în clipa în care Franța se pregătește să le sprijine din toate puterile sale. Căci un guvern al „frontului popular“, credincios voinței exprimate de votul universal, își va întemeia politica pe respectul leal al pactului Societății Națiunilor. El se va strădui nu numai de a salva tot ce mai este de salvat din dreptul internațional în chestiunea abisiniană. El nu se va sili numai să apere dezvoltarea democratică a Societății Națiunilor, ci țintește mai sus. El va face toate sforțările pentru a stabili adevărata securitate: pacea dezarmată“.

D. Blum invită pe comuniștii printr'un articol publicat în LE POPULAIRE din 9 Mai să intre și ei în guvern.

„Victoria Frontului popular ar rămâne incompletă dacă nu s'ar asocia și comuniștii cu noi pentru a exercita puterea cucerită“.

D. Blum arată că încă dinainte de alegeri comuniștii au anunțat că nu vor intra în guvern. Totuși, adaugă d-sa, au intervenit de atunci două fapte noi de natură a determina o schimbare a atitudinii lor.

„În primul rând comuniștii dispun în sânul majorității de un număr de deputați care a întrecut toate prevederile. În al doilea rând, contrar tuturor așteptărilor, guvernul Frontului popular nu va fi constituit de radical-socialiști, ci de socialiști“.

Ziarele din 9 Mai comentează cu un deosebit interes întrevăderea pe care d. Sarraut a avut-o cu d-nii Blum și Daladier, în legătură cu problema financiară.

PETIT PARISIEN scrie, evenimentele din acea zi sunt de natură a liniști opinia publică, care s'a speriat în urma zvonurilor neîntemeiate care au circulat.

LE MATIN scrie că Frontul popular trebuie să se pronunțe în favoarea apărării francului. Nu este vorba de prelevări asupra capitalului sau de măsuri asemănătoare. Nici interzicerea comerțului de aur nu a fost luată în considerare.

L'OEUVRE scrie că măsurile luate împotriva speculatorilor, vor fi înăsprite.

În ziarul HUMANITE, d. Duclos scrie: „Repetăm că o devalorizare a francului nu ar fi decât un nou mijloc pentru a impune pe săraci. De aceea nu există apărători mai hotărâți ai stabilității francului decât comuniștii“.

LE POPULAIRE publică un articol semnat de d. Leon Blum, prin care acesta arată cum a decurs întrevederea sa de aseară cu d. Albert Sarraut, președintele Consiliului de miniștri.

„În timpul întrevederii, scrie d. Leon Blum, d. Sarraut mi-a declarat că după părerea d-sale oscilațiile bursiere și monetare actuale, ar avea drept cauză sau pretext, nesiguranța care ar domni asupra proiectelor financiare ale viitorului guvern.

„Această pretinsă incertitudine mă surprinde fiindcă aceste proiecte au fost destul de clar anunțate, atât înainte, cât și în timpul alegerilor recente.

„Am arătat d-lui Sarraut că de această chestiune mă voi ocupa în ședința de mâine a consiliului general al partidului meu.

„Am subliniat însă absurditatea svonurilor care se pun în circulație“.

Discursul pronunțat ieri de d. Leon Blum în fața consiliului național al partidului socialist, este comentat foarte favorabil de întreaga presă din 11 Mai. Presa opoziției de dreapta face însă o primire destul de rezervată declarațiilor făcute de d. Leon Blum, însă tonul întrebunțat nu mai este acela care era folosit de obicei împotriva liderului socialist.

Ziarul LE MATIN, scrie: „Opinia publică nu va putea decât să se bucure de a fi auzit pe d. Blum pronunțându-se net pentru menținerea francului și împotriva devalorizării, declarații care înseamnă din fericire o ieșire din rezerva obișnuită a oratorilor socialiști în această privință. Experiența pe care o va încerca, este grea și ar însemna să se compromită orice învățământ dacă s'ar căuta să i se pună piedici. Ar fi bine dacă d. Blum ar putea să dea țării impulsul pe care se bazează d-sa pentru a o scoate dintr'o toropeală de neînțeles. Ar fi de altfel puțin elegant ca să se deschidă o controversă asupra unor baze încă neprecizate. D. Blum, care se află numai la un interval de trei săptămâni de putere și care începe consultările, are datoria să reflecteze, după cum are dreptul să i se acorde credit“.

Ziarele de stânga consideră discursul d-lui Blum drept un succes de seamă. După ce ele aduc elogii neprecupțite celor declarate de d. Blum, ziarele de stânga înregistreză entuziasmul provocat de acest discurs.

LE POPULAIRE scrie: Partidul socialist a făcut ieri din nou un fel de jurământ de fidelitate. Acest jurământ va fi ținut“.

Ziarele radical-socialiste LA REPUBLIQUE și ERE NOUVELLE, sprijină, în mod călduros și fără niciun fel de rezervă, pe d. Blum.

Ziarul L'ŒUVRE regretă că partidul comunist se abține de a participa la guvern. Intre altele scrie:

„A fost în Franța o amenințare de dreapta, care acum e desființată. Pentru a se preîntâmpina o revenire a acestei mișcări, se impune o colaborare efectivă a tuturor elementelor de stânga. Vrem să credem că partidul comunist nu și-a spus încă ultimul cuvânt. Deziluzia ar fi prea puternică“.

În ziarul comunist L'HUMANITE, deputatul comunist Ducros explică motivele care determină neparticiparea comunistilor la guvern și declară:

„Noi vom face totul pentru a asigura stabilitatea noului guvern, care nu trebuie să nu aibă teamă de cădere și deci să nu fie la bunul plac al reacțiunii“.

Ziarul ECHO DE PARIS subliniază, prin titlul următor: „D. Blum a repudiat întreg programul de violență și s'a declarat ostil devalorizării“, părțile esențiale din discursul liderului socialist.

Ziarul LE FIGARO reține din discursul d-lui Blum, două promisiuni importante: „Din punct de vedere internațional nu mai poate să fie vorba de o dezarmare totală, ci de o dezarmare progresivă și că din punct de vedere monetar, d-sa, ca și predecesorii săi, este cu totul ostil devalorizării. Ziarul termină astfel: „Iată două promisiuni care conțin asigurări de seamă“.

Presă engleză.

THE MANCHESTER GUARDIAN din 5 Mai ocupându-se de situația politică din Franța, crede că chiar dacă va veni la putere un guvern al frontului popu ar, nu există motive serioase ca o schimbare radicală în politica externă franceză să aibă loc.

„În ce privește Abisinia, ea va reprezenta o problemă complicată atât pentru un guvern Blum cât și pentru oricare altul, de oarece nimeni nu va fi atât de binevoitor d-lui Mussolini cât a fost d. Laval, scrie ziarul.

Crede că „un guvern socialist în Franța, ar fi cel mai indicat pentru a realiza o politică de conciliațiune cu Germania, întru cât nu ar opune la toate propunerile germane un „nu“ categoric, în felul cum proceda Barthou, a cărui politică a fost totdeauna condamnată de socialiști, încheie ziarul.

TIMES din 6 Mai și DAILY EXPRESS, și alte ziare, publică lungi articole despre „fuga aurului din Franța“. Arată că la băncile engleze s'a făcut în ultimele zile depuneri de milioane de franci în aur.

Totuși, adaugă DAILY EXPRESS, guvernul francez, n'a luat nicio măsură pentru prohibirea ieșirii aurului din țară. Aceasta se datorește faptului că rezervele de aur ale Franței sunt considerate a fi atât de mari, în cât măsura de prohibire nu se crede a fi necesară“.

Presă germană.

Ziarele germane au comentat cu interes alegerile parlamentare din Franța și situația politică creată de rezultatele definitive ale acestor alegeri. Noua orientare politică franceză, bazată pe noul joc de forțe din Camera franceză, a preocupat deaproape presa germană, care a căutat să întrevadă viitoarele posibilități de înțelegere franco-germană.

Astfel, BERLINER BÖRSEN ZEITUNG din 4 Mai, socotește că: „o criză de guvern e inevitabilă în Franța, pe urma rezultatului final al recentelor alegeri.

„O completă debandadă domnește în orientările politice din Franța în urma „alegerilor roșii“.

„Comuniștii și-au însușit puterile în Cameră, iar radical-socialiștii nu mai sunt un factor determinant în jocul de forțe din Cameră și la constituirea guvernelor.

„În aripa drepte au dispărut grupuri întregi, în special cele dinspre centru.

„Se vorbește stăruitor de înseănarea lui Leon Blum, ca prim-ministru și formarea unui guvern puternic de stânga și extrema stângă cu participarea comunistilor, ceea ce ar aduce Franței pagube incalculabile și morale și materiale, dar mai ales pagube politice internaționale. Toată nădejdea a rămas pe seama militarilor, care, fără să facă politică, opun, totuși o dârză rezistență eventualității unei guvernări extremiste de stânga, păgubitoare pentru interesele apărării naționale.

„Oricum ar fi, credem că patriotismul francez nu va îngădui o destrămare a politicii tradiționale franceze și că, până la urmă, se vor găsi compromisuri, combinații și înțelegeri, care să nu abată guvernul francez dela linia lui de conduită tradițională, adică dela apărarea intereselor permanente, care sunt frontierele, tratatele și vâlta”.

BERLINER TAGEBLATT din 5 Mai scrie asupra situației politice din Franța:

„Fără îndoială, că stânga a repurtat un triumfal succes, dar succesul nu aparține atât de mult stângei socialiste și radical-socialiste propriu zise, ci comuniștilor și prin aceasta situația alecătuirii unui nou guvern s'a îngreuiat mult, fiindcă oricât de democratice sunt principiile socialiste și radical-socialiste, ele nu merg până la înfrățirea cu comuniștii. Iată de ce, stânga triumfătoare în alegeri este totuși stingherită în acțiunea ei politică.

„In cercurile politice se vorbește insistent de probabila însărcinare a d-lui Leon Blum cu alecătuiria noului guvern. însă se știe tot așa de bine că Blum nu voiește această demnitate, preferind să lucreze și să diriguiească acțiunea politică din culise, ca un comandant de tainită și atunci numele, care a pus în vedetă este a lui Vincet Auriol pentru această demnitate și de asemenea se mai pronunță și numele lui Daladier.

„Până în Iunie, însă, stă guvernul actual, Sarraut, să cărmuiască încă treburile Franței.

„Situația politică din Franța este, însă, dintre cele mai consternante, trebuie s'o recunoaștem, mai ales pentru interesele franceze, fără să mai amintim de impresia rea produsă în Italia și Germania. Pe cât cunoaștem, însă, noi, situația e o luptă surdă de sabotare a exceselor socialiste și comuniste a început de pe acum, fiindcă burghezul francez, care formează temelia Franței, nu îngăduie primejduirea temerilor lui economice și teritoriale“.

VÖLKISCHER BEOBACHTER din 6 Mai scrie între altele:

„Francmasoneria și internaționala moscovită au lucrat cu toate mijloacele la reușita frontului popular în Franța. Succesul l-au dobândit în bună parte, dar această aparență va fi în curând spulberată de poporul francez înșelat în așteptările și năzuințele lui. Să nu-și închipue nimeni că sperietoarea socialistă-comunistă, pătrunsă ceva mai puternic în Cameră, va intimida pe cetățeanul francez și va face ce vrea. Nu. Dinecolo de jocurile electorale și de beția succesului trâmbitat prea zgomotos, stă strajă ponderea burghezului francez, care nu îngăduie glume sau aventuri pe spinarea lui, cu avutul lui și cu apărarea țării.

„Numai cine nu cunoaște Franța, cu toate taințele spiritului ei profund de dărzenie și apărare atunci, când i se pun în cumpănă interesele ei fundamentale, poate judeca cu ușurință și poate crede că întoarcerea vremelnică spre stânga va schimba tradiționala politică franceză.

„Noi, fiindcă o cunoaștem, nu ne facem iluzii și n'avem încredere în cuvintele sfărăitoare ale unui Leon Blum“.

BERLINER BÖRSEN ZEITUNG din 6 Mai scrie:

„Moscova a isbutit să-și formeze nucleul celular în Franța, însă bucuria ei va fi de scurtă durată, fiindcă poporul francez nu îngăduie dictatura proletariatului incapabil de a guverna“.

VÖLKISCHER BEOBACHTER din 8 Mai într'o corespondență de comentarii din Paris, ironizează „declarațiile“ comuniștilor francezi Thorez și Duclos, care au sărbătorit succesul electoral în sala Mutualității și arată că: „agitatorii plătiți ai Moscovei își desfășoară propaganda infamă sub masea păcii și a principiilor generoase umanitare, cu care încearcă să înșele buna credință și naivitatea mulțimii. Dacă în Rusia asemenea propagandă a putut prinde, în Franța așa ceva nu prinde, poporul fiind cu mult, incomparabil mai isteț și mai fin“.

BERLINER BÖRSEN ZEITUNG și **BERLINER TAGEBLATT** din 9 Mai ca și **VÖLKISCHER BEOBACHTER** din 10 Mai se ocupă de situația politică din Franța și, în comentariile lor, susțin că neîncrederea manifestată de valorile franceze la bursă din cauza fluctuațiilor și nesigurății politice, dar mai ales din cauza amenințărilor reformatoare ale frontului popular, au început să îngrijoreze până și pe cei trei ași ai victoriei electorale: Leon Blum, Daladier și Thorez și de aceea întrevederile lor cu d. Sarraut au de scop să mai potolească opinia publică înspăimântată de ce ar putea să vie.

Presa italiană.

Ziarul **TEVERE** din 6 Mai publică un articol relativ la alegerile din Franța, în care scrie că aceste alegeri au fost un triumf pentru partidele de stânga și o înfrângere a radical-socialiștilor.

„Invingătorii care își spun „antifasciști“ au dus o vie propagandă în Franța contra fascismului pe care îl numeau reacțiune, violență și tiranie.

„Acei francezi, care și-au dat seama de oroarea în care se sbăteau partidele, au preferat să dezerteze dela luptă, lăsând Franța în mâinile comuniștilor“, adaugă ziarul.

Presa bulgară.

Ziarul **SLOVO** din Sofia, cu data de 7 Mai, publică sub titlul „Franța în fața dificultăților“, un articol în care relevă că rezultatul recentelor alegeri prezintă cea mai fidelă imagine a viitorului parlament.

„Nimeni nu crede că frontul popular ar putea să dea un guvern capabil și creator, pentru că nici comuniștii și nici socialiștii nu se gândesc serios la un guvern reformator din cauza actualului regim. Pentru crearea însă a unui nou regim, Franța încă nu este gata; nu va putea să-l permită.

„In orice caz Franța, care joacă un rol din cele mai importante în politica mondială, după actualele alegeri, desigur va avea de învins serioase dificultăți interne“.

PROBLEME EUROPENE

ORGANIZAREA BAZINULUI DUNĂREAN

In data de 6 Mai WIENER WIRTSCHAFTS WOCHEN, sub titlul: „Basinul Dunării și Balcanii“, publică un articol de fostul ministru Heinrich Mataja. Autorul scrie între altele:

„Balcanii oferă astăzi o imagine mai unitară decât Basinul Dunării. „Balcanizarea“ Europei Dunărene n'ar prezenta astăzi un regres, ci un progres. Cum au întrecut Balcanii Europa Dunăreană? Au întrecut-o din cauză că adversarii principali din Balcanii după sângeroase lupte seculare, au încheiat un compromis sincer între ele, pe când în Basinul Dunării el n'a putut fi realizat.

„Basinul Dunării are nevoie de o organizare care să fie bazată pe independență, egalitate de drepturi și stimă reciprocă“.

In numărul din 9 Mai, NEUES WIENER JOURNAL se ocupă de recenta conferință ținută de d. Elemer Hantos, la Brno. Conferențiarul a expus între altele următoarele:

„Jocul de șah politic al marilor puteri în Basinul Dunării și mai cu seamă lupta lor pentru preponderență, a împiedicat până acum orice muncă rodnică, făcând din diferitele țări dunărene suferinde o jucărie a luptei pentru putere“.

RAPORTURILE ITALO-ALBANEZE

Ziarul iugoslav VREME din Belgrad, cu data de 12 Mai, publică un articol asupra noului acord economic italo-albanez, încheiat de curând și care a fost pus acum în vigoare.

„Ziarul analizează cele trei articole ale acestui acord, adăugând că:

„El constituie o nouă etapă în penetrațiunea economică a Italiei în Albania“.

Concluzia pe care o trage ziarul este că Albania nu se mai bucură de o independență economică.

„Banca Soc. de emisiune se află în Italia și este condusă de italieni.

„Emisiunea de monedă este făcută de Italia, bugetul albanez este finanțat de Italia prin împrumuturi fără dobândă, lucrările publice sunt executate de italieni, iar toate posturile sunt astfel organizate încât se află în mâini italiene“.

POLITICA EXTERNĂ A POLONIEI

GAZETA POLSKA, cu aceeași dată, publică, sub titlul: „Și apoi“?, un articol de fond, în care, după o dare de seamă asupra situației internaționale de azi,

afirmă că Polonia este merită să joace în actualul haos politic un rol activ și important. „Dovădesc aceasta — scrie ziarul — vizitele d-lui Beck la Bruxelles și Londra, vizita d-lui Koscialkowski la Budapesta, precum și vizitele oamenilor de Stat străini, la Varșovia“.

UN ZIAR SOVIETIC DESPRE SITUAȚIA DIN SPANIA

Examinând situația din Spania, în urma guvernării de două luni a guvernului Azana, IZVESTIA din 7 Mai, subliniază că, deși acest guvern este o emanație a frontului popular, în el sunt reprezentate numai două partide, „care îi imprimă caracterul unui guvern burghez de stânga“.

„Niciun partid sau organizație muncitorească nu sunt reprezentate în guvernul Azana — scrie mai departe ziarul.

„Sprijinul de care, în lipsa unei majorități parlamentare, se bucură guvernul Azana, din partea partidelor socialist și comunist, este în funcție de modul cum guvernul va traduce în fapt programul frontului popular.

„Cele două luni de cărmuire a guvernului Azana, demonstrează că toate măsurile de realizare a programului „Frontului Popular“, au fost luate de guvern sub permisiunea directă a maselor muncitoare“.

Arătând că unele din revendicări ale maselor populare au fost realizate de însăși populația, ziarul relevă faptul că guvernul Azana, „a fost nevoit să ia câteva măsuri împotriva fascismului“, și constată că, „totuși, pericolul fascist încă este departe de a fi fost înlăturat în Spania“.

In continuare, cotidianul sovietic scrie:

„Lupta guvernului Azana, împotriva primejdiei fasciste, poartă un caracter de inconsecvență. Mai mult, sub presiunea militarilor, guvernul Azana a procedat și la unele acte de represiune împotriva mișcării revoluționare.

„Fascismul își reface rândurile, își schimbă tactica și se adaptează noilor condițiuni.

„Un rol hotărâtor în lupta contra fascismului îl are înlăturarea defectelor mișcării revoluționare care au pricinuit înfrângerea proletariatului în 1934: lipsa unei solidarități între proletariat și țărăniime și disensiunile interne în sânul clasei muncitorești. Numai crearea unui front unitar al proletariatului și a unui solid front popular antifascist va putea să înlătore aceste defecte și să asigure succesul luptei împotriva fascismului“.

CHESTIUNI MONDIALE

JAPONIA ȘI U. R. S. S.

IZVESTIA din 8 Mai comentează într'un articol, semnat de Carl Radek, politica externă a Japoniei, spunând între altele:

„După evenimentele sângeroase din 26 Februarie, ne așteptam la aplicarea unei noi politici interne și externe de către guvernul japonez. Totuși, discursurile pronunțate de noii miniștri n'au adus nicio clarificare a situației. Ministrul de Externe Arita, a declarat că în întreaga lume predomină nemulțumire și neliniște din cauza tendințelor care amenință pacea lumii. Numai Japonia reprezintă o excepție în această lume răutăcioasă. O prietenie strânsă leagă Japonia de Marea Britanie și de Statele-Unite. D. Arita este convins că aceste prietenii vor crește și mai mult.

„Ministrul de externe japonez a voit, prin cele expuse de dânsul, să trezească în mintea poporului său, zdruncinat de evenimentele din Februarie, convingerea în tăria situațiunii internaționale a Japoniei.

„Singura țară cu care d. Arita nu s'a hotărât a susține că relațiunile ar fi „fericite“, a fost U. R. S. S. După părerea d-sale, oamenii de Stat sovieticii nu înțeleg pozițiunea luată de Japonia în Extremul Orient, ceea

ce îi face să fie neîncredători. Și totuși, guvernul sovietic s'a convins perfect de bine de intențiunile vecinei sale, ascultând și observând agresivitatea desfășurată de ani de zile de oamenii de Stat japonezi.

„Pricina deselor ciocniri dela granițe, nu poate fi, cum susține d. Arita, „lipsa de demarcațiune a frontierelor“. Orice țară este obligată să respecte granițele altora. Relațiuni prietenești între Japonia și U. R. S. S., a căror întărire o dorim în mod sincer, pot avea această soartă numai dacă sunt bazate pe respectarea granițelor noastre. Incursiunurile japoneze pe teritoriul Sovietic trebuie să înceteze cu desăvârșire.

„Regretăm de asemenea refuzul Japoniei, după ocuparea Manciuriei, de a semna un pact de neagresiune cu Sovietele. Acest refuz dovedește singur intențiunile sale. Chiar dușmanii Uniunii Sovietice sunt de părere că dacă n'ar exista armata roșie în Extremul Orient, pacea va fi fost de mult violată.

„Uniunea Sovietică a dovedit lumii întregi că dorește relațiuni amicale cu Japonia care să ducă la perfectarea legăturilor economice. Am fi dorit ca primul ministru, ministrul de externe și cel de războiu japonez, să urmărească aceleasi scopuri urmărite și de guvernul Sovietic, spre binele ambelor țări“.